

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันจันทร์ที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๖

อ.พ. ๗/๒๕๕๖

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา

ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีผู้เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา รวม ๒ ฉบับ ดังนี้

๑. คณะรัฐมนตรี ชุดที่มีนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีมติ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๕ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ และแจ้งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรทราบ คณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๕ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕

๒. เสนอโดย นายกนก วงษ์ตระหง่าน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๕ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ โดยลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฯ ด้วยคะแนนเสียง ๓๔๖ เสียง ไม่รับหลักการ ๑ เสียง งดออกเสียง ๓ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๖ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการฯ สำหรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ซึ่งตามมาตรา ๑๕๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้คณะกรรมการวิสามัญต้องประกอบด้วย ผู้แทนองค์กรเอกชนเกี่ยวกับผู้พิการหรือทุพพลภาพไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด ทั้งนี้โดยมีสัดส่วนหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นกรรมาธิการ โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา และกำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน

ต่อมาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๖ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว โดยพิจารณาในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตรา และได้ลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๓๓๐ เสียง ไม่เห็นชอบ ๑ เสียง
งดออกเสียง (ไม่มี) ไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง ทั้งนี้ เพื่อเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไปตามบทบัญญัติ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

**ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีหลักการ
และเหตุผล ดังนี้**

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับ
คนพิการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้บัญญัติให้
ครูการศึกษาพิเศษซึ่งทำการสอนคนพิการต้องมีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป
ทำให้ไม่สามารถแต่งตั้งครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีเป็นครูการศึกษาพิเศษได้
มีผลให้ครูการศึกษาพิเศษซึ่งทำการสอนคนพิการมีไม่เพียงพอ ดังนั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม
คำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” ให้มีความหมายกว้างขึ้น และครอบคลุมครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษ
ระดับปริญญาตรี รวมทั้งเห็นควรปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษา
สำหรับคนพิการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

**ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีเนื้อหา
รวม ๗ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้**

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.” (มาตรา ๑)

๒. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

๓. วันใช้บังคับ

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
(มาตรา ๒)

๔. บทรักษาการตามพระราชบัญญัติ

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓)

๕. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๕.๑ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้หมายความว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป หรือครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีที่ผ่านการประเมินทักษะการสอน คนพิการตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการกำหนด และปฏิบัติหน้าที่สอนจัดการศึกษา นิเทศ หรือหน้าที่อื่นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน” (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” มาตรา ๓)

๕.๒ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑)

๕.๓ กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับให้คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไป จนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๕)

๕.๔ กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับให้ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีซึ่งทำการสอน และได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งตามระเบียบคณะกรรมการข้าราชการครูว่าด้วยเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของครูการศึกษาพิเศษและครูการศึกษาพิเศษกรณีเรียนร่วม พ.ศ. ๒๕๓๙ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับ เป็นครูการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ประมวลและรวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ ในกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๖ โดยมีเนื้อหา แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ กับ ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ภาคผนวก

: พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑

: ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

: ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ กับร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

: รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร (ฉบับปรับปรุง)

: ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการวงงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาโดยเฉพาะ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
มกราคม ๒๕๕๖

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นางสาวสุภางคจิตต์ ไตรเพทพิสัย ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุพัตรา วรรณศิริกุล ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๑
นางสาวศศิพรพรรณ พวงพันธ์ นิตกรชำนาญการ นายทศวิญญู เกียรติทัตต์ วิทยากรชำนาญการ
นางพวงผกา วรศิลป์ เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวอลงกรณ์ ดันเบ็ด เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ ณ ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมายวุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา..... ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สารสำคัญ ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษา สำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๑
- สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ๕
- ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษา สำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๙
 ๑. สรุปประเด็นและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ๙
 - ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ๑๒
 ๒. สรุปประเด็นและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง ๑๓
 - ประเด็นที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ ๑๓
 - ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง
ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ๑๔
 ๓. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม ๑๖

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข) กับ ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษา สำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) ๑๗

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

- ความจำเป็นในการตรากฎหมาย - ๑ -
- บริบทและสภาพการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ - ๓ -
- สภาพการจัดการศึกษาสงเคราะห์ - ๑๒ -
- การจัดการศึกษาพิเศษในต่างประเทศ - ๒๒ -
 - การศึกษาพิเศษในประเทศสหรัฐอเมริกา - ๒๒ -
 - การศึกษาพิเศษในประเทศนิวซีแลนด์ - ๒๕ -
 - การศึกษาพิเศษในประเทศญี่ปุ่น - ๒๗ -

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
- การศึกษาพิเศษในประเทศออสเตรเลีย	- ๒๘ -
- การศึกษาพิเศษในประเทศสวีเดน	- ๓๒ -
- มหาวิทยาลัยที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) รับรอง	- ๓๔ -
- รายชื่อโรงเรียนการศึกษาพิเศษ ๔๓ โรงเรียน พร้อมที่อยู่ E - mail	- ๓๖ -
- ข้อมูลจำนวนเด็กพิการ งบประมาณ และจำนวนครูจำแนกตามระดับการศึกษา ครูที่ผ่านการอบรม ครูที่ได้รับเงิน พ.ศ.	- ๓๘ -
- ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	- ๓๙ -

ภาคผนวก

: พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑	(๑)
: ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	(๑๓)
: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ ของร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	(๑๗)
: ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ กับร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	(๑๙)
: รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร (ฉบับปรับปรุง)	(๒๓)
: ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว	(๓๓)
: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ ของร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	(๓๙)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นการอภิปราย
ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ความเป็นมาของ
ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีผู้เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา รวม ๒ ฉบับ ดังนี้

๑. คณะรัฐมนตรี ชุดที่มีนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๕ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ และแจ้งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรทราบ คณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๕ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕

๒. เสนอโดย นายกนก วงษ์ตระหง่าน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๕ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ซึ่งการเสนอร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ มีหลักการและเหตุผลทำนองเดียวกัน ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้บัญญัติให้ครูการศึกษาพิเศษซึ่งทำการสอนคนพิการต้องมีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป ทำให้ไม่สามารถแต่งตั้งครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีเป็นครูการศึกษาพิเศษได้ มีผลให้ครูการศึกษาพิเศษซึ่งทำการสอนคนพิการมีไม่เพียงพอ ดังนั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” ให้มีความหมายกว้างขึ้น และครอบคลุมครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรี รวมทั้งเห็นควรปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕ โดยที่ประชุมลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ด้วยคะแนนเสียง ๓๔๖ เสียง ไม่รับหลักการ ๑ เสียง งดออกเสียง ๓ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๖ คน* เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการธิการ สำหรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ซึ่งตามมาตรา ๑๕๒^๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้คณะกรรมการวิสามัญต้องประกอบด้วย ผู้แทนองค์กรเอกชนเกี่ยวกับผู้พิการหรือทุพพลภาพ ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด ทั้งนี้ โดยมีสัดส่วนหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นกรรมการ โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา และกำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันถัดจากวันที่สภาฯรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๓^๗

* ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๓ วรรคสอง กำหนดว่า

“การเลือกตั้งคณะกรรมการวิสามัญ ให้ตั้งจากบุคคลที่คณะรัฐมนตรีเสนอชื่อมีจำนวนไม่เกินหนึ่งในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด จำนวนนอกจากนั้นให้ประชุมเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอ โดยให้มีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกของแต่ละพรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมืองที่มีอยู่ในสภา”

^๖ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕๒ บัญญัติว่า

มาตรา ๑๕๒ บัญญัติว่า “การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรวินิจฉัยว่ามีสาระสำคัญเกี่ยวกับเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ หรือผู้พิการหรือทุพพลภาพ หากสภาผู้แทนราษฎรมิได้พิจารณาโดยกรรมการเต็มสภา ให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นประกอบด้วย ผู้แทนองค์กรเอกชนเกี่ยวกับบุคคลประเภทนั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด ทั้งนี้ โดยมีสัดส่วนหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน”

^๗ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๓ กำหนดว่า

“ข้อ ๑๒๓ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติชั้นคณะกรรมการที่สภาตั้ง สมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ ก็ให้เสนอคำแปรญัตติล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันถัดจากวันที่สภาฯรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ เว้นแต่สภาจะได้กำหนดเวลาแปรญัตติสำหรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้เป็นอย่างอื่น

การแปรญัตติต้องแปรเป็นรายมาตรา

การแปรญัตติเพิ่มมาตราขึ้นใหม่หรือตัดทอนหรือแก้ไขมาตราเดิมต้องไม่ขัดกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น”

คณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๖ คน ประกอบด้วย

๑. ศาสตราจารย์สุชาติ ธาดาธำรงเวช *	ประธานคณะกรรมการ
๒. นางรังสิมา เจริญศิริ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายกนก วงษ์ตระหง่าน	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นางสาวชะวาลักษณ์ ชินธรรมมิตร	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ **	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. นายประกอบ รัตน์พันธ์	กรรมการที่ปรึกษา
๗. นายกษิต ภิรมย์	กรรมการที่ปรึกษา
๘. นางมลิวลัย ธรรมแสง **	กรรมการที่ปรึกษา
๙. นายชินภัทร ภูมิรัตน *	กรรมการที่ปรึกษา
๑๐. นายณัฐ บรรทัดฐาน	โฆษกคณะกรรมการ
๑๑. นางสาวลีลาวดี วัชโรบล	โฆษกคณะกรรมการ
๑๒. นางพวงแก้ว กิจธรรม **	โฆษกคณะกรรมการ
๑๓. นายพะโยม ชิณวงศ์ *	เลขานุการคณะกรรมการ
๑๔. นางเจิมมาศ จิงเลิศศิริ	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๕. นายสุรสาธิต ผาสุข	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
๑๖. นายชูศักดิ์ จันทยานนท์ **	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สาม
๑๗. นายกิติพงศ์ สุทธิ **	๑๘. นายเกษม นิยมรัตน์
๑๙. นางชนิษฐา เทวินทรภักดี **	๒๐. นางสาวชัตติยา สวัสดิผล
๒๑. นายชาญชัย ประเสริฐสุวรรณ	๒๒. นายเชิดพงศ์ ราชปองขันธุ์
๒๓. นางดวงแข อรรณนพพร	๒๔. นางดารณี ธนะภูมิ **
๒๕. นางสาวพรพิมล ธรรมสาร	๒๖. นายพีรพงศ์ จารุสาร **
๒๗. นางสาวเพ็ญวดี แสงจันทร์ **	๒๘. นางสาวศรีเพ็ญ ถนัดหัตถกรรม **
๒๙. นายศิริสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ	๓๐. นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู
๓๑. นายศุภชีพ ดิษเทศ **	๓๑. นางสมหญิง บัวบุตร
๓๓. นางสุจินดา ผ่องอักษร *	๓๔. นายสุชาติ โอวาทวรรณสกุล **
๓๕. นายสุรพล ทิพย์เสนา *	๓๖. นายอนันต์ ระวังทุกข์ *

* หมายถึง กรรมการในสัดส่วนของรัฐบาล

** หมายถึง กรรมการในสัดส่วนของผู้แทนองค์การเอกชนเกี่ยวกับผู้พิการ หรือผู้ทุพพลภาพ

เมื่อคณะกรรมการการวิสามัญฯ พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ พร้อมด้วยรายงานการพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญฯ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๕ ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๖ โดยพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำแต่อย่างใด

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราแล้ว ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม โดยลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ด้วยคะแนนเสียง ๓๓๐ เสียง ไม่เห็นชอบ ๑ เสียง งดออกเสียง (ไม่มี) ไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง แล้วส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป* เมื่อวันพุธที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๖

อนึ่ง เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาได้พิจารณาและมีดำริให้คณะกรรมการการวิสามัญกิจการวุฒิสภาพิจารณาว่าจะเห็นสมควรมอบหมายให้คณะกรรมการการวิสามัญประจำวุฒิสภาคณะใด หรือจะเสนอให้วุฒิสภาดังคณะกรรมการการวิสามัญขึ้นเพื่อพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖^๖ ซึ่งในคราวประชุมคณะกรรมการการวิสามัญกิจการวุฒิสภา (ชุดที่ ๒) ครั้งที่ ๒๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๕ ที่ประชุมพิจารณาและเห็นควรมอบหมายให้คณะกรรมการพัฒนาสังคมและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา เป็นผู้พิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการการวิสามัญดังกล่าวรายงานต่อที่ประชุมวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต่อไป

^๕ โปรดดูรายงานของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร (ฉบับปรับปรุง) ในภาคผนวก หน้า (๒๓)

^๕ โปรดดูร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ในภาคผนวก หน้า (๓๓)

^๖ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖ กำหนดว่า

“ในกรณีที่มีความจำเป็นเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติใดในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณามอบหมายให้คณะกรรมการการวิสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้อง หรือวุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมการการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบห้าคน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไปก็ได้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการการวิสามัญดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป”

สาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

สาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑
ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับ
คนพิการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑)

๑.๒ เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้บัญญัติให้
ครูการศึกษาพิเศษซึ่งทำการสอนคนพิการต้องมีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป
ทำให้ไม่สามารถแต่งตั้งครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีเป็นครูการศึกษาพิเศษได้
มีผลให้ครูการศึกษาพิเศษซึ่งทำการสอนคนพิการมีไม่เพียงพอ ดังนั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม
คำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” ให้มีความหมายกว้างขึ้น และครอบคลุมครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษ
ระดับปริญญาตรี รวมทั้งเห็นควรปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษา
สำหรับคนพิการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

๔. วันใช้บังคับ

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

๕. บทรักษาการตามพระราชบัญญัติ

มาตรา ๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
(ร่างมาตรา ๓)

๖. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๖.๑ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ครูการศึกษาพิเศษ” หมายความว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป หรือครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีที่ผ่านการประเมินทักษะการสอนคนพิการตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการกำหนดและปฏิบัติหน้าที่สอน จัดการศึกษา นิเทศ หรือหน้าที่อื่นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน”

๖.๒ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ” ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้แทนขององค์การคนพิการตาม (๔) เป็นรองประธานกรรมการ คนที่สอง

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการสภาการศึกษา อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมสุขภาพจิต ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และเลขาธิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสิบสี่คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงด้านการบริหารการศึกษา ด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ ด้านกฎหมาย ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านรวมกัน โดยในจำนวนนี้ต้องมีบุคคลซึ่งเป็นผู้แทนขององค์การคนพิการแต่ละประเภทจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน

ให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษแต่งตั้งข้าราชการในสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นผู้ช่วยเลขานุการ”

๖.๓ กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับให้คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ให้คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๖.๔ กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับให้ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีซึ่งทำการสอน และได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งตามระเบียบคณะกรรมการข้าราชการครูว่าด้วยเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของครูการศึกษาพิเศษและครูการศึกษาพิเศษกรณีเรียนร่วม พ.ศ. ๒๕๓๙ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับ เป็นครูการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ ให้ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีซึ่งทำการสอน และได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งตามระเบียบคณะกรรมการข้าราชการครูว่าด้วยเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของครูการศึกษาพิเศษและครูการศึกษาพิเศษกรณีเรียนร่วม พ.ศ. ๒๕๓๙ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับ เป็นครูการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

ประเด็นการอภิปราย
ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ ของ
ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

**ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.**

๑. สรุปประเด็นและผลการพิจารณาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีผู้เสนอเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๒ ฉบับ ดังนี้

๑. คณะรัฐมนตรีชุดที่มี นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ

๒. นายกนก วงษ์ตระหง่าน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะเป็นผู้เสนอ

ซึ่งในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ซึ่งมีเนื้อหาทำนองเดียวกันขึ้นมาพิจารณารวมกันไป

๑.๑ ประเด็นที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญๆ

๑) นายกนก วงษ์ตระหง่าน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ ได้แถลงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งสรุปสาระสำคัญประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นและตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑.๑) หลักการของร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีดังนี้

- แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” โดยกำหนดเพิ่มเติมให้หมายความรวมถึงครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีที่ผ่านการประเมินทักษะการสอนคนพิการตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการกำหนด ทั้งนี้ เพื่อรองรับครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีที่ผ่านการประเมินทักษะการสอนคนพิการตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาคนพิการกำหนด และปฏิบัติหน้าที่สอน จัดการศึกษา นิเทศ หรือหน้าที่อื่นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน และเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูการศึกษาพิเศษ ทั้งนี้ เนื่องจากพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดให้ครูการศึกษาพิเศษมีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป ทำให้ไม่สามารถรับครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีเป็นครูการศึกษาพิเศษได้ และทำให้ครูการศึกษาพิเศษซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนมีไม่เพียงพอกับความต้องการ

- แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ โดยกำหนดให้มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการจำนวนสิบสี่คน (ซึ่งพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบสามคน) และกำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นกรรมการและเลขานุการ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และให้การดำเนินงานของคณะกรรมการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สำหรับประเทศไทยได้มีการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับคนพิการ ได้แก่ เด็กตาบอด เด็กหูหนวก เด็กพิการทางร่างกายและสุขภาพ และเด็กปัญญาอ่อน ซึ่งนอกจากบุคคลเหล่านี้แล้ว ยังมีเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญา หรือด้านการเรียนรู้ หรือที่เรียกว่า LD ภาวะการเรียนรู้บกพร่อง (Learning Disorders) คือ ความบกพร่องของกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากการทำงานที่ผิดปกติของสมอง ซึ่งสาเหตุมาจากสติปัญญาบกพร่อง หรือปัญญาอ่อน (Mental Retardation) ความวิตกกังวล หรือซึมเศร้า (Anxiety or Depression) เจ็บป่วยเรื้อรัง (Chronic Illness) เป็นต้น ทำให้ความสัมฤทธิ์ผลด้านการเรียนต่ำกว่าความเป็นจริง และเด็กที่เป็นโรคสมาธิสั้น (Attention Deficit Hyperactivity Disorder : ADHD) เป็นโรคที่พบได้บ่อยในวัยเด็ก โดยเด็กจะไม่สามารถควบคุมสมาธิและการเคลื่อนไหวของตนเองได้ จึงก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา เช่น ผลการเรียนตกต่ำ แม้ระดับสติปัญญาจะปกติแต่จะมีปัญหาด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ดังนั้น เด็กเหล่านี้จึงจำเป็นต้องได้รับการจัดการศึกษาพิเศษโดยครูที่มีความสามารถพิเศษ ปัจจุบันการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับคนพิการยังมีปัญหาในด้านปริมาณการให้บริการการศึกษาพิเศษ เนื่องจากยังขาดแคลนครูการศึกษาพิเศษอยู่เป็นจำนวนมาก ไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้รับบริการ ปัญหาด้านคุณภาพการให้บริการการศึกษาพิเศษ ซึ่งหากการให้บริการการศึกษาพิเศษมีคุณภาพไม่ดีพออาจเป็นอุปสรรคในการพัฒนาศักยภาพของผู้พิการได้

โดยหลักการ เหตุผล และเนื้อหาแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะมีผลทำให้ลดปัญหาการขาดแคลนครูการศึกษาพิเศษที่ปฏิบัติหน้าที่สอน จัดการศึกษา นิเทศ หรือหน้าที่อื่นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ทำให้ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนการศึกษาพิเศษที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีอยู่เป็นจำนวนมากมีโอกาสได้รับการประเมินและยกระดับเป็นครูการศึกษาพิเศษเมื่อผ่านการประเมินทักษะการสอนคนพิการตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด เป็นการเพิ่มปริมาณครูการศึกษาพิเศษให้เพียงพอแก่ความต้องการของผู้พิการ ทำให้สามารถจัดการเรียนการสอนการศึกษาพิเศษที่ได้มาตรฐาน มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้ง ยังมีผลทำให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารโรงเรียนการศึกษาพิเศษ ซึ่งจะส่งผลให้เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนคนพิการให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาศักยภาพของตนเอง เพื่อที่จะสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้ด้วยตนเอง และเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

๑.๒) คณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ชาติดำรงเวช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ แลกงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ

๑.๓) ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับร่างมาตรา ๓ นิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” เห็นว่า ควรใช้ถ้อยคำตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ว่า “... และปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน” มากกว่าการที่จะกำหนดว่า “... และปฏิบัติหน้าที่สอน จัดการศึกษา นิเทศ หรือหน้าที่อื่นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน” เนื่องจากเป็นถ้อยคำที่มีความหมายเหมือนกันแต่เป็นถ้อยคำที่สั้นและกระชับกว่า

๑.๔) ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับร่างมาตรา ๓ นิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” มีความเห็นว่า ยังไม่มีความเชื่อมั่นว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีที่ผ่านการประเมินทักษะการสอนคนพิการตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการกำหนด นั้น จะมีความรู้ ความสามารถสอน หรือจัดการศึกษาสำหรับคนพิการได้ เหมือนกับครูที่มีวุฒิการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป

๑.๕) ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับร่างมาตรา ๔ ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ เกี่ยวกับถ้อยคำตามมาตรา ๑๑ (๔) เห็นว่า ควรใช้ถ้อยคำตามมาตรา ๑๑ (๔) ของพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ว่า “... ทั้งนี้ อย่างน้อยเจ็ดคนต้องมาจากองค์กรคนพิการแต่ละประเภท” เนื่องจากเป็นถ้อยคำที่มีความหมายเหมือนกันแต่เป็นถ้อยคำที่สั้นและกระชับกว่า

๑.๖) ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับร่างมาตรา ๔ เกี่ยวกับ คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ เห็นว่า ควรให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นกรรมการ และควรให้ผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงด้านการศึกษา เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้วย

๑.๗) ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับร่างมาตรา ๔ เกี่ยวกับ คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ได้ตั้งข้อสังเกตว่า ข้าราชการในสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษแต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยเลขานุการ นั้น จะเป็นกรรมการในคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ด้วย หรือไม่ หากข้าราชการผู้นั้นเป็นกรรมการด้วย ควรกำหนดไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน

๒) ศาสตราจารย์ สุชาติ ชาติดำรงเวช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวชี้แจงและให้ข้อมูลเพิ่มเติม พร้อมทั้งตอบข้อซักถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร สรุปได้ดังนี้

๑. ปัจจุบันประเทศไทยมีเด็กพิการซึ่งได้รับบริการทางการศึกษาพิเศษ จำนวน ๓๕,๐๐๐ คน เด็กพิเศษที่เรียนร่วมกับเด็กปกติระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน ๒๗๐,๐๐๐ คน ระดับอุดมศึกษา จำนวน ๒,๔๐๐ คน เด็กพิเศษที่เรียนนอกระบบในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) จำนวน ๘,๐๐๐ คน ครูการศึกษาพิเศษ จำนวน ๕๐,๐๐๐ คน ครูการศึกษาพิเศษในโรงเรียนการศึกษาพิเศษ มีจำนวน ๗,๐๗๖ คน ครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน ๒๗,๐๐๐ คน และพี่เลี้ยงสำหรับคนพิการ จำนวน ๑๕,๘๖๐ คน

๒. กองทุนการศึกษาสำหรับเด็กพิการ นั้น รัฐบาลได้ขอจัดสลากการกุศล เพื่อหารายได้เป็นกองทุนการศึกษาสำหรับเด็กพิการ โดยได้เสนอต่อกระทรวงการคลังแล้ว

๓. การเลื่อนวิทยฐานะสำหรับครูการศึกษาพิเศษ นั้น จะมีหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเลื่อนวิทยฐานะด้วยการประเมินสมรรถนะ ๓ ส่วน ได้แก่ ๑. สายงานการสอน ๒. สายนิเทศการศึกษา หรือศึกษานิเทศก์ (ศน.) และ ๓. สายรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.) และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.) ซึ่งสายงานการสอนของครูการศึกษาพิเศษจะมีกรรมการประเมินสมรรถนะการสอนเพื่อเลื่อนวิทยฐานะด้วย

๔. เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของครูการศึกษาพิเศษ นั้น ในขณะที่ที่ประชุมคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ได้เห็นชอบร่างระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ปฏิบัติหน้าที่ครูการศึกษาพิเศษและครูการศึกษาพิเศษกรณีเรียนร่วม พ.ศ. ... โดยให้ปรับเพิ่มอัตราการเบิกจ่ายเงินจากเดือนละ ๒,๐๐๐ บาท เป็นเดือนละ ๒,๕๐๐ บาท ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ในส่วนของผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการตามที่กำหนดในระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๒

- ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ด้วยคะแนนเสียง ๓๔๖ เสียง ไม่รับหลักการ ๑ เสียง งดออกเสียง ๓ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๖ คน เพื่อพิจารณา มีกำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา

๒. สรุปประเด็นและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

- ประเด็นสำคัญที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง

- ประเด็นเกี่ยวกับร่างมาตรา ๓ บทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” ผู้แปรญัตติ

อภิปรายแสดงความเห็นว่า โดยที่พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้บัญญัติให้ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษซึ่งทำการสอนคนพิการต้องมีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีผลให้ครูการศึกษาพิเศษซึ่งทำการสอนคนพิการมีไม่เพียงพอ จึงเห็นว่า บทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” ควรหมายความรวมถึง ครูที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาอื่น หรือสูงกว่าที่ผ่านการประเมินทักษะการสอนคนพิการ ด้วย เนื่องจากเห็นว่า ควรเปิดโอกาสให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาสาขาอื่นหรือสูงกว่าที่ผ่านการประเมินทักษะการสอนคนพิการ เป็นครูการศึกษาพิเศษได้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูการศึกษาพิเศษ การขาดโอกาสทางการศึกษาของคนพิการ และเป็นการสร้างความเป็นธรรมให้แก่บุคลากรครูที่มีวุฒิการศึกษาสาขาอื่นให้เท่าเทียมกับครูการศึกษาพิเศษ

- ควรกำหนดให้ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีได้รับการอบรม การสอน จัดการศึกษา นิเทศ หรือหน้าที่อื่นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ทั้งนี้ เนื่องจาก ครูการศึกษาพิเศษจะต้องเป็นครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสำหรับการสอนคนพิการเป็นการเฉพาะ

กรรมวิธีการได้ตอบชี้แจงต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร สรุปได้ ดังนี้

เนื่องจากเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต้องการที่จะแก้ไขเพิ่มเติม บทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” ให้มีความหมายกว้างขึ้น และครอบคลุมครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรี ทั้งนี้ เพื่อแก้ไขปัญหาคูการศึกษาพิเศษซึ่งทำการสอนคนพิการ ที่มีไม่เพียงพอ ดังนั้น จึงกำหนดให้ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีที่ผ่านการประเมิน ทักษะการสอนคนพิการตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการกำหนด เป็นครู การศึกษาพิเศษ โดยมีได้กำหนดให้ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีสาขาอื่นหรือสูง กว่าที่ผ่านการประเมินทักษะการสอนคนพิการ เป็นครูการศึกษาพิเศษ ด้วย

เหตุที่ไม่ได้กำหนดให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีสาขาอื่นหรือ สูงกว่า ที่ผ่านการประเมินทักษะการสอนคนพิการ เป็นครูการศึกษาพิเศษ ในบทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” ด้วย นั้น เนื่องจากปัจจุบันมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครูที่มีวุฒิทางการศึกษา พิเศษระดับปริญญาตรีสาขาอื่นหรือสูงกว่าไว้แล้ว ได้แก่ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินเพิ่ม สำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของครูการศึกษาพิเศษและครูการศึกษาพิเศษกรณีเรียนร่วม พ.ศ. ๒๕๓๙ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย ค่าตอบแทนพิเศษครูที่สอนนักเรียนพิการ ในโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๙ และประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง ค่าตอบแทน สำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของพนักงานราชการ และระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินเพิ่ม สำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของลูกจ้างประจำ พ.ศ. ๒๕๕๑

- ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับ
มาตรา

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
คำปรารภ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓ แก้ไขบทนิยามในมาตรา ๓	ไม่มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น
ขอสงวนความเห็นแก้ไขความในมาตรา ๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ครูการศึกษาพิเศษ” หมายความว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงสุดระดับปริญญาตรีขึ้นไป หรือครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีสาขาอื่นหรือสูงกว่า ที่ผ่านการประเมินทักษะการสอนคนพิการตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการกำหนด และปฏิบัติหน้าที่สอน จัดการศึกษา นิเทศ หรือหน้าที่อื่นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการกำหนด”

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

ขอแปรญัตติแก้ไขความในมาตรา ๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ครูการศึกษาพิเศษ” หมายความว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป หรือครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีที่ผ่านการประเมินทักษะอบรมการสอนคนพิการตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการกำหนดและปฏิบัติ

หน้าที่สอน จัดการศึกษา นิเทศก์ หรือหน้าที่อื่นที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบโดยให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๔ แก้ไขมาตรา ๑๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔/๑

คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่

คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่ ดังนี้

มาตรา ๔/๑ ให้คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการการ (มาตรา ๔/๑ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๕)

มาตรา ๕

ไม่มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

ขอสงวนความเห็นตัดมาตรา ๕ ออกทั้งมาตรา เป็นดังนี้

“**มาตรา ๕ ให้ครูที่มีวุฒิทักษาระดับพิเศษระดับปริญญาตรีซึ่งมีทุนการสอน และได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งตามระเบียบคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีเหตุพิเศษของครูครุศาสตร์พิเศษและครุศึกษาศาสตร์พิเศษกรณีเวียนร่วม พ.ศ. ๒๕๓๙ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติการสวัสดิการสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับ เว้นครูครุศาสตร์พิเศษตามพระราชบัญญัติการสวัสดิการสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้”**

(มาตรา ๕ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๖)

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบโดยให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๖

ไม่มีการแก้ไข

(มาตรา ๖ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๗)

เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่สอง พิจารณาเรียงตามลำดับมาตราเสร็จแล้ว ที่ประชุมได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๐” โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำ และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่คณะกรรมการฯ พิจารณาเสร็จแล้ว จึงเป็นอันจบ การพิจารณาในวาระที่สอง ต่อจากนั้นที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม

๓. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๓๓๐ เสียง ไม่เห็นชอบ ๑ เสียง งดออกเสียง (ไม่มี) ไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง

” ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๐ กำหนดว่า

“เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๒๙ จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้ สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อความใดไม่ได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่”

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑
(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข) กับ
ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)
กับ ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑</p> <hr style="width: 10%; margin: auto;"/> <p style="text-align: center;">ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน</p> <p>พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ</p> <p>จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p> <hr style="width: 10%; margin: auto;"/> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p>

๑๓๑

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑
(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อธิบดีกรมสุขภาพจิต อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและเลขาธิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสิบสามคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงในด้านการบริหารการศึกษา ด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ ด้านกฎหมาย ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านรวมกัน ทั้งนี้ อย่างน้อยเจ็ดคนต้องมาจากองค์กรคนพิการแต่ละประเภท

ให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นเลขานุการ และให้แต่งตั้งข้าราชการในสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๑๓๑

๑๓๑

ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการสภาการศึกษา อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมสุขภาพจิต ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และเลขาธิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสิบสี่คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงด้านการบริหารการศึกษา ด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ ด้านกฎหมาย ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ และด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านรวมกัน โดยในจำนวนนี้ต้องมีบุคคลซึ่งเป็นผู้แทนขององค์กรคนพิการแต่ละประเภทจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน

ให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษแต่งตั้งข้าราชการในสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นผู้ช่วยเลขานุการ"

มาตรา ๕ ให้คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖ ให้ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีซึ่งทำการสอน และได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งตามระเบียบคณะกรรมการข้าราชการครูว่าด้วยเงินเพิ่ม สำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของครูการศึกษาพิเศษและครูการศึกษาพิเศษกรณีเรียนร่วม พ.ศ. ๒๕๓๙ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับ เป็นครูการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

ความจำเป็นในการตรากฎหมาย*

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๒. ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๓.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาพิเศษสำหรับคนพิการสามารถให้บริการทางการศึกษาสำหรับคนพิการ เป็นไปอย่างทั่วถึง เสมอภาค เท่าเทียมกัน และมีคุณภาพและประสิทธิภาพตามหลักการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

๓.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

เนื่องจากภาระงานของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษที่เพิ่มขึ้นในการเข้าถึงบุคลากรทางการศึกษาพิเศษในทุกสังกัด ทุกระดับการศึกษาของคนพิการ และทุกประเภทของความพิการที่ปฏิบัติการเรียนการสอนกับบุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใดประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใดเพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป และด้วยภาระหน้าที่ของครุกรรมการศึกษาพิเศษดังกล่าว เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี วิชาเอกการศึกษาพิเศษให้ครอบคลุมทั่วถึง

๓.๓ ปัญหาหรือข้อบกพร่องที่ต้องการแก้ไข

๑. เพื่อให้สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงานและประสานหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนได้คล่องตัวขึ้น

๒. เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี วิชาเอกการศึกษาพิเศษให้ครอบคลุมทั่วถึงด้วยเช่นกัน

* ที่มา : สำนักนิติธรรม สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๕

๔. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๔.๑ ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

เพื่อให้สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงานและประสานหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนให้ความช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพและทั่วถึง และให้เกิดความเป็นธรรมกับครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี วิชาเอกการศึกษาพิเศษให้ครอบคลุมทั่วถึง สามารถที่จะพัฒนาคนพิการให้ช่วยเหลือตนเองได้ และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ ยังช่วยพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมได้ด้วย จึงสมควรออกกฎหมาย

๔.๒ การใช้บังคับทางกฎหมาย

เนื่องจากคนพิการเป็นบุคคลที่ด้อยโอกาสทางสังคม และกระจายอยู่ทั่วประเทศ ดังนั้น กฎหมายฉบับนี้ จึงครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ ตามรัฐธรรมนูญ ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๑๓ - ๑๖ ดังนั้น รัฐจึงควรเข้ามามีบทบาทในการควบคุมและดูแลอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

๔.๓ สภาพบังคับกฎหมาย

กฎหมายฉบับนี้ เป็นการกำหนดพันธกิจ (Mission) ของผู้มีบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาพิเศษ สำหรับคนพิการ แต่ไม่มีสภาพบังคับทางกฎหมาย แต่ใช้หลักจริยธรรม คุณธรรม เป็นตัวกำหนดในการวางแนวทาง ร่วมกันในการบริหารการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับคนพิการทุกประเภท และองค์ความรู้ในการจัดการศึกษา พิเศษสำหรับคนพิการโดยเฉพาะ อีกทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ดูแลคนพิการและคนพิการได้เข้าสู่ระบบการจัดการศึกษา พิเศษสำหรับคนพิการอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

๕. การรับฟังความคิดเห็น

๕.๑ ได้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยวิธีการ ดังต่อไปนี้

๑. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ แสดงความคิดเห็นแจ้งเป็นหนังสือ ที่ ศธ ๐๕๐๘/๖๕๓๖ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๑

๒. จัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานองค์กรเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๑

๕.๒ สำนักงานกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นว่า

๑. ควรมีพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่...) พ.ศ. เพื่อให้สำนัก บริหารงานการศึกษาพิเศษที่มีภาระงานเพิ่มขึ้นมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงานและประสานหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนได้คล่องตัวขึ้น

๒. เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี วิชาเอก การศึกษาพิเศษให้ครอบคลุมทั่วถึง

บริบทและสภาพการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ *

๑. สถานการณ์ปัจจุบัน

การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ได้พิจารณาจากการดำเนินงานขององค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนหลายแห่ง ซึ่งร่วมกันจัดการศึกษาในหลายรูปแบบ ทั้งการศึกษาในระบบการศึกษา นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อสนองเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๑๐ “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า ๑๒ ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคล ซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือผู้มีความพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาสต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ ดังนั้น การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสอง ได้จัดการศึกษาให้ตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง” และสอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติฉบับที่ ๔ พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๙ รวมทั้งกฎหมายและปฎิญญาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้คนพิการได้รับบริการทางการศึกษาตรงตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล และสามารถดำรงชีวิตอิสระ (Independent Living: IL) ได้ในทุกบริบทของสังคม ภายใต้นโยบายสังคมไทยไม่ทอดทิ้งกัน

กระทรวงศึกษาธิการ แบ่งโครงสร้างการบริหารออกเป็น ๕ องค์กรหลัก คือ ๑) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ๒) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ๓) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๔) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ๕) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งมีบทบาทภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ (ราชกิจจานุเบกษา หน้า ๒๔, ๒๕๕๒) รวมทั้งการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทุกประเภท ซึ่งครอบคลุมการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : EI) การเตรียมความพร้อมและประสานส่งต่อจนถึงวัยเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี ระดับอาชีวศึกษาระดับอุดมศึกษา รวมทั้งการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยด้วยรูปแบบวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสมสำหรับคนพิการทุกประเภท ในปี พ.ศ.๒๕๕๐-๒๕๕๔ ให้บริการการศึกษาสำหรับคนพิการในทุกระบบและทุกระดับการศึกษาได้จำนวนทั้งสิ้น ๑,๐๑๔,๙๐๘ คน ซึ่งจำแนกเป็นปี ๒๕๕๐ จำนวน ๒๒๘,๘๐๗ คน, ปี ๒๕๕๑ จำนวน ๒๓๐,๔๑๐ คน, ปี ๒๕๕๒ จำนวน ๒๓๔,๓๒๑ คน, ปี ๒๕๕๓

* ที่มา : กลุ่มพัฒนาระบบบริหารการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการและผู้ด้อยโอกาส สำนักบริหารการศึกษาพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลเมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๖.

จำนวน ๒๘๑,๓๗๐ คน และในปี ๒๕๕๔ จำนวน ๓๔๑,๙๔๗ คน โดยครอบคลุมจำนวนคนพิการ ทั้ง ๙ ประเภทความพิการ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการและสามารถจำแนกการจัดบริการทางการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ให้กับคนพิการ ๙ ประเภทความพิการตามหน่วยงานหรือองค์กรหลักของกระทรวงศึกษาธิการตามลำดับ ดังนี้

๑. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้บริการการศึกษาในระบบ ๓ รูปแบบ และมีข้อมูลของการให้บริการทางการศึกษา ปี ๒๕๕๔ มีจำนวน ๓๒๐,๐๓๒ คน ดังนี้

๑.๑ โรงเรียนเฉพาะความพิการ จำนวน ๔๓ โรงเรียน ใน ๓๕ จังหวัด รับนักเรียนพิการที่มีความพิการในระดับรุนแรงจากคนพิการในวัยเรียนทั่วประเทศ เข้าเรียนแบบประจำในทุกช่วงชั้น (ปฐมวัยถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย) แบ่งเป็น ๔ ประเภทสถานศึกษา ซึ่งมีการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการได้จำนวนทั้งสิ้น ๑๓,๐๙๘ คน ได้แก่

๑.๑.๑ โรงเรียนที่สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน ๒๐ โรงเรียน ใน ๒๐ จังหวัด จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน ๕,๑๕๙ คน

๑.๑.๒ โรงเรียนที่สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำนวน ๑๙ โรงเรียน ใน ๑๙ จังหวัด จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำนวน ๗,๑๓๙ คน

๑.๑.๓ โรงเรียนที่สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น จำนวน ๒ โรงเรียน ใน ๒ จังหวัด จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น จำนวน ๓๑๑ คน

๑.๑.๔ โรงเรียนที่สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ จำนวน ๒ โรงเรียน ใน ๒ จังหวัด จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ จำนวน ๔๘๙ คน

๑.๒ ศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน ๗๖ แห่ง ใน ๗๖ จังหวัด แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่

๑.๒.๑ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา จำนวน ๑๓ แห่ง ใน ๑๓ จังหวัด

๑.๒.๒ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด จำนวน ๖๓ แห่ง ใน ๖๓ จังหวัด

โดยมีการให้บริการทางการศึกษาสำหรับคนพิการแบบหมุนเวียน (ประจำและไป - กลับ) ตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ ในรูปแบบที่หลากหลาย อาทิ การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : EI) สำหรับคนพิการทั้ง ๙ ประเภทความพิการ ด้วยการให้บริการที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ และการปรับบ้านเป็นห้องเรียน เปลี่ยนพ่อแม่เป็นครู ที่โรงเรียนทั่วไปที่จัดการเรียนร่วม และที่สถานพยาบาล (กรณีเด็กเจ็บป่วยเรื้อรัง) เพื่อเตรียมความพร้อมและประสานส่งต่อเข้าสู่ระบบการศึกษาตามลำดับ รวมทั้งการให้บริการองค์ความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยปีการศึกษา ๒๕๕๔ ศูนย์การศึกษาพิเศษ สามารถให้บริการทางการศึกษาสำหรับคนพิการจำนวน ๖๔,๐๔๖ คน (ไม่รวมจำนวนนักเรียนพิการเรียนร่วมซึ่งศูนย์การศึกษาพิเศษให้บริการ และเนื่องจากเป็นข้อมูลในข้อที่ ๑.๓) จำแนกเป็น ๙ ประเภทความพิการ ดังนี้

๑) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น จำนวน ๑,๒๓๓ คน

๒) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน ๑,๒๖๐ คน

๓) บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	จำนวน	๑๑,๐๗๗	คน
๔) บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ	จำนวน	๑๑,๕๓๓	คน
๕) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้	จำนวน	๒๖,๗๔๘	คน
๖) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา	จำนวน	๑,๐๓๒	คน
๗) บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์	จำนวน	๙๐๐	คน
๘) บุคคลออทิสติก	จำนวน	๔,๙๖๑	คน
๙) บุคคลพิการซ้อน	จำนวน	๕,๓๐๒	คน

๑.๓ การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนทั่วไป สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามนโยบายของรัฐบาลในปี พ.ศ.๒๕๔๒ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการประกาศให้เด็กพิการทุกคนที่อยากเรียนต้องได้เรียน ดังนั้น จึงมีการรับนักเรียนพิการเข้าเรียนร่วมในโรงเรียนทั่วไป จำนวน ๒๔๒,๘๘๘ คน ใน ๑๘,๓๗๐ โรงเรียน จำแนกเป็น ๙ ประเภทความพิการ ดังนี้

๑) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น	จำนวน	๓,๙๘๐	คน
๒) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	จำนวน	๑,๖๙๒	คน
๓) บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	จำนวน	๑๘,๑๐๒	คน
๔) บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ	จำนวน	๗,๘๙๐	คน
๕) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้	จำนวน	๑๘๓,๓๙๘	คน
๖) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา	จำนวน	๔,๓๕๙	คน
๗) บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์	จำนวน	๖,๒๘๐	คน
๘) บุคคลออทิสติก	จำนวน	๓,๘๖๓	คน
๙) บุคคลพิการซ้อน	จำนวน	๑๓,๓๒๔	คน

สรุปได้ว่าการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถจัดบริการทางการศึกษาสำหรับคนพิการทั้ง ๙ ประเภทความพิการ ใน ๓ รูปแบบข้างต้น มีผลสำเร็จเชิงปริมาณ ในปี ๒๕๕๔ มีคนพิการที่รับบริการทางการศึกษาจำนวน ๓๒๐,๐๓๒ คน

๒. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้การศึกษาสำหรับคนพิการในรูปแบบสถานศึกษาเรียนร่วม ในระดับอาชีวศึกษา โดยในปีการศึกษา ๒๕๕๓ สามารถจัดบริการทางการศึกษาสำหรับคนพิการได้ จำนวน ๑,๒๖๕ คน จากสถานศึกษาที่รับนักศึกษาเข้าเรียนร่วม จำนวน ๒๖๐ แห่ง จากสถานศึกษาในสังกัดจำนวนทั้งหมด ๔๑๕ แห่ง โดยแบ่งตามประเภทความพิการต่าง ๆ ดังนี้

๑) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น	จำนวน	๒๐๔	คน
๒) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	จำนวน	๓๘๔	คน
๓) บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	จำนวน	๔๗	คน
๔) บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ	จำนวน	๔๗๔	คน
๕) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้	จำนวน	๒๖	คน
๖) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา	จำนวน	๕๔	คน
๗) บุคคลออทิสติก	จำนวน	๒๑	คน
๘) บุคคลพิการซ้อน	จำนวน	๕๕	คน

๓. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ให้บริการการศึกษาสำหรับคนพิการในรูปแบบเรียนร่วมกับนักศึกษาทั่วไป ตั้งแต่ระดับต่ำกว่าระดับปริญญาตรีจนถึงระดับปริญญาเอก โดยในปี ๒๕๕๓ สถาบันอุดมศึกษา จำนวน ๗๓ แห่ง จาก ๑๖๙ แห่ง รับคนพิการเข้าเรียนตั้งแต่ระดับต่ำกว่าระดับปริญญาตรีจนถึงระดับปริญญาเอก รวมจำนวนทั้งสิ้น ๔,๖๖๘ คน จำแนกเป็น

๑) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น	จำนวน	๒,๑๖๘	คน
๒) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	จำนวน	๔๙๘	คน
๓) บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	จำนวน	๑๐๕	คน
๔) บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ	จำนวน	๙๐๘	คน
๕) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้	จำนวน	๒๖๗	คน
๖) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา	จำนวน	๑๑๓	คน
๗) บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์	จำนวน	๖๘	คน
๘) บุคคลออทิสติก	จำนวน	๗๓	คน
๙) บุคคลพิการซ้อน	จำนวน	๔๖๘	คน

๔. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีหน่วยงานที่ให้บริการทางการศึกษาสำหรับคนพิการ ๒ หน่วยงาน คือ

๔.๑ สำนักบริหารงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จัดการศึกษาพิเศษสำหรับคนพิการในระบบ ๒ รูปแบบ โดยปี ๒๕๕๓ จัดบริการการศึกษาให้คนพิการรวมทั้งสิ้น ๔,๗๒๓ คน โดยแบ่งเป็น

๑) โรงเรียนเฉพาะความพิการ ๑๖ โรง ใน ๑๑ จังหวัด รับนักเรียนพิการแบบประจำ ๑๓ โรง และแบบไป-กลับ ๓ โรง รับนักเรียนได้ จำนวน ๒,๐๒๑ คน

๒) โรงเรียนเอกชนจัดการเรียนร่วม จำนวน ๖๔๔ โรง ใน ๗๖ จังหวัด ปี ๒๕๕๓ รับนักเรียนพิการเรียนร่วมได้ จำนวน ๒,๗๐๒ คน

๔.๒ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการจัดกิจกรรมการศึกษาที่มีกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการและมีวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่ชัดเจน มีรูปแบบหลักสูตร วิธีการจัดและระยะเวลาเรียนหรือฝึกอบรมที่ยืดหยุ่นและหลากหลายตามสภาพความต้องการ และศักยภาพในการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายนั้นและมีวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามศักยภาพที่มีมาตรฐานเพื่อรับคุณวุฒิทางการศึกษาหรือเพื่อจัดระดับผลการเรียนรู้ โดยจำแนกเป็น

๔.๒.๑ การศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น ๓ ระดับ รวม ๓,๕๕๙ คน คือ

๑) ระดับประถมศึกษา	จำนวน	๒,๘๑๑ คน
๒) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน	๗๑๗ คน
๓) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน	๓๑ คน
และเป็นผู้ไม่รู้หนังสืออีก	จำนวน	๑,๕๘๓ คน

๔.๒.๒ การศึกษาต่อเนื่อง ได้จำแนกเป็น

๑) การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาหลักสูตรระยะสั้นและการฝึกอบรมที่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และพัฒนาหลักสูตรที่หลากหลายและทันสมัยสามารถให้บริการได้อย่างกว้างขวาง จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับบริการในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ จำนวน ๓,๒๒๓ คน

๒) การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน มุ่งจัดโดยใช้รูปแบบการฝึกอบรม การเข้าค่ายการประชุมสัมมนา การศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และรูปแบบอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาสังคมชุมชน จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับบริการในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ จำนวน ๒,๐๕๑ คน

๓) การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต มุ่งจัดให้กับทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยจัดกิจกรรมการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ทุกกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความสามารถในการจัดการชีวิตของตนเองให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขโดยเน้นกิจกรรมของสถานศึกษา 3D ได้แก่ การปกครองระบบประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (Democracy) มีคุณธรรม จริยธรรม มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย (Decency) และมีภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด (Drug - free) รวมทั้ง กิจกรรมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ต่อตนเอง ครอบครัว และชุมชน จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับบริการในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ จำนวน ๓,๒๖๖ คน

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดบริการการศึกษาสำหรับคนพิการทุกประเภทความพิการด้วยรูปแบบการจัดการศึกษาที่หลากหลายและประสบผลสำเร็จในเชิงคุณภาพ ของการให้บริการการศึกษาสำหรับคนพิการ คือ

๑. จำนวนคนพิการได้รับการศึกษาในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น โดยเฉพาะระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ทำให้คนพิการสามารถพัฒนาองค์กรเอกชนด้านคนพิการ และเครือข่ายได้เข้มแข็ง ส่งผลให้คนพิการ มีงานทำเพิ่มมากขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้ พร้อมทั้งมีส่วนร่วมในการออกกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตคนพิการได้

๒. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทางกายภาพของนักเรียน นิสิต นักศึกษา มีการพัฒนาในทิศทางที่ดีขึ้นตามลำดับ โดยเฉพาะในระดับการศึกษาที่เป็นการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มการเตรียมความพร้อม และประสานส่งต่อได้มีรูปแบบวิธีการพัฒนาคนพิการในวัยเรียนเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยกระบวนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) และแผนการสอนรายบุคคล (Individual Implementation Plan: IIP) การจัดทำแผนการให้บริการช่วงเชื่อมต่อเฉพาะบุคคล (Individualized Education Plan: ITP) รวมทั้งระบบการจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามระบบคุ้มครองการศึกษา

๓. ด้านคุณภาพการจัดการศึกษา ในทุกระดับการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ รวมทั้งการศึกษาตามอัธยาศัย ยังมีปัญหาในสามมิติใหญ่ ได้แก่

๓.๑ มิติด้านบุคลากร แบ่งได้เป็น ๒ ประเด็น

๓.๑.๑ ขาดแคลนบุคลากร ดังนี้

๑) การศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒) อาชีวศึกษา

๓) การจัดการศึกษาเอกชน

๔) การจัดการศึกษานอกโรงเรียน

๓.๑.๒ คุณภาพบุคลากรที่ให้บริการทางการศึกษาสำหรับคนพิการ ดังนี้

๑) ขาดความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น ความรู้ด้านกายภาพบำบัด ความรู้ทางกิจกรรมบำบัด ความรู้ด้านอาชีพบำบัด ความรู้ด้านอรรถบำบัด ความรู้ด้านดนตรีบำบัด ความรู้ด้านศิลปะบำบัด ความรู้ด้านจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ รวมทั้งความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านอื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับคนพิการ

๒) ขาดการสนับสนุนให้มีการวิจัยในสถานศึกษา ส่งผลให้ขาดการพัฒนานวัตกรรมในการพัฒนาการเรียนการสอน การฝึกทักษะให้คนพิการ แต่ละประเภทและแต่ละระดับความพิการ

๓) ขาดการพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ เรื่องการให้บริการและใช้สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่ต้องใช้และบริการ ให้ตรงตามความต้องการจำเป็นเฉพาะบุคคล

๔) ขาดองค์ความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ โดยเฉพาะครูในสถานศึกษาทั่วไปในทุกระดับการศึกษาที่จัดการเรียนร่วม

๓.๒ มิติทางด้านกายภาพ แบ่งได้เป็น ๓ ประเด็น

๓.๒.๑ ขาดอาคารสถานที่ ที่มีรูปแบบที่เหมาะสม สำหรับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ทั้งประเภทความพิการซึ่งมีความแตกต่างกัน เพื่อให้เป็นสังคมที่ปราศจากอุปสรรค

๓.๒.๒ ความพอเพียง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฯ ซึ่งขณะนี้ยังไม่มีหน่วยงานใดตั้งงบประมาณสำหรับบัญชี ก ซึ่งเป็นรายการอุปกรณ์อำนวยความสะดวกที่เป็นรายการขนาดใหญ่และมีราคาค่อนข้างสูง และเป็นระบบการให้คนพิการยิ้มใช้ตามกฎกระทรวง ฯ

๓.๒.๓ คนพิการจำนวนมากยังไม่สามารถเข้าถึงบริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา จากสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

๔. ด้านการบริหารจัดการ การดำเนินงานจัดทำระบบที่สำคัญ ๔ ส่วน ได้แก่ ระบบการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ระบบการพัฒนาสถานศึกษาที่จัดการเรียนร่วม จัดวางระบบและพัฒนาเครือข่ายการกระจายสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ให้เด็กพิการเรียนร่วมและระบบการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้นตามประเภทความพิการ และเนื่องจากเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาศึกษาสำหรับคนพิการ ไม่ได้รับการจัดสรรเพิ่มเติมซึ่งระบบเงินกองทุน ฯ ดังกล่าวเป็นระบบที่สามารถบูรณาการงานระหว่างหน่วยงานได้เป็นอย่างดี และมีความคล่องตัวในการดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการได้มาก แต่เมื่อขาดการสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทำให้ความพิการที่แตกต่างกันยังมีจำนวนมาก และไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดและจำนวนผู้ให้บริการ ดังนั้น สภาพปัญหาจึงยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่องและควรได้รับความช่วยเหลือตามสิทธิขั้นพื้นฐานของคนพิการ

๒. สถานการณ์แนวโน้มในอนาคต

การสำรวจข้อมูลประชากรคนพิการ มีการดำเนินการและจัดทำฐานข้อมูล โดยหลายหน่วยงานทำให้การคิดประมาณการสัดส่วนคนพิการ จากข้อมูลของแต่ละหน่วยงานแตกต่างกันไป กล่าวคือ

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) กล่าวว่าว่าประมาณร้อยละ ๕ - ๑๐ ของประชากรโลก เป็นคนพิการโดยคนพิการส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่เขตชนบทของประเทศกำลังพัฒนา และประมาณร้อยละ ๗๕ ไม่สามารถเข้าถึงบริการที่จำเป็นได้หรือเข้าถึงได้อย่างจำกัดเท่านั้น

สำนักงานสถิติแห่งชาติ กล่าวว่าว่า ประชากร จำนวน ๖๕,๕๖๖,๓๕๙ คน มีผู้พิการจำนวน ๑,๘๗๑,๘๖๐ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๒.๙ ของประชากรทั้งหมด และจากการข้อมูลประชากรของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๖๘ ของสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ทำให้สามารถคำนวณจำนวนประชากรผู้พิการที่ใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ของกระทรวงศึกษาธิการ ดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางแสดงจำนวนประชากรทั้งประเทศและประชากร ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙

ปี พ.ศ.	ประชากรทั้งหมด (คน)	จำนวนคนพิการ (คน)
๒๕๕๕	๖๔,๑๐๙,๓๐๐	๑,๘๕๙,๒๐๐
๒๕๕๖	๖๔,๓๐๘,๕๐๐	๑,๘๖๔,๙๐๐
๒๕๕๗	๖๔,๔๘๗,๘๐๐	๑,๘๗๐,๒๐๐
๒๕๕๘	๖๔,๖๔๗,๖๐๐	๑,๘๗๕,๘๐๐
๒๕๕๙	๖๔,๗๘๗,๗๐๐	๑,๘๗๘,๘๐๐

หมายเหตุ : ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ภาคผนวก ข)

ดังนั้นจากสถานการณ์และแนวโน้มดังกล่าว แผนพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ของกระทรวงศึกษาธิการ จึงมีแนวทางการดำเนินงานการจัดการศึกษาให้ครอบคลุมทุกระบบและทุกระดับการศึกษาให้ชัดเจน ดังนี้

๑. เน้นการขยายโอกาสและการบริการทางการศึกษาสำหรับคนพิการอย่างทั่วถึง
๒. มีระบบการวินิจฉัย คัดกรองคนพิการ และรูปแบบการจัดกลุ่มประเภทคนพิการ และมีกระบวนการติดตามการช่วยเหลือคนพิการ
๓. สร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการให้แก่หน่วยงานที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการทุกประเภทอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ
๔. สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ภาครัฐ เอกชน และองค์กรภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ จัดบริการทางการศึกษาให้สำหรับคนพิการได้อย่างมีมาตรฐานและสนับสนุนให้องค์กรด้านคนพิการและเครือข่ายมีบทบาทเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการในทุกมิติของการพัฒนาคนพิการ
๕. ส่งเสริมให้มีงานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านคนพิการ
๖. พัฒนาคุณภาพกระบวนการจัดหลักสูตรการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ เพื่อลดข้อจำกัดของคนพิการที่มีความแตกต่างกันในแต่ละประเภท
๗. พัฒนาครูและบุคลากรด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ
๘. ส่งเสริมสนับสนุนให้คนพิการมีงานทำเพื่อสามารถช่วยเหลือตนเองได้
๙. สนับสนุนสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนให้กับคนพิการ
๑๐. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษา คนพิการ ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรเอกชนด้านคนพิการร่วมกันพัฒนาและสร้างองค์ความรู้ในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

จากแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์สถานการณ์การพัฒนาการจัดการศึกษา
สำหรับคนพิการ ในจุดแข็ง จุดอ่อน (ปัจจัยภายในขององค์กร) และโอกาสกับอุปสรรค (ปัจจัยภายนอก
องค์กร) และสภาพปัญหาที่คนพิการได้รับบริการทางการศึกษาในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
ยังไม่ทั่วถึงและไม่สามารถเข้ารับบริการทางการศึกษา และในส่วนของปัญหาคุณภาพการจัดการศึกษา
สำหรับคนพิการตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการและประสานส่งต่อสู่การเรียนรู้ที่ผ่านมา ยังคงมีปัญหา
ต่อเนื่องอยู่ในระดับมาก ซึ่งควรจะต้องได้รับการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ
องค์กรเอกชนด้านคนพิการทุกประเภทต่อไป

สภาพการจัดการศึกษาสงเคราะห์*

๑. บริบทการจัดการศึกษาสงเคราะห์

แนวคิดการพัฒนาสังคมในปัจจุบันให้ความสำคัญต่อการพัฒนาด้านการศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนาเด็กและเยาวชน เห็นได้จากอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. ๑๙๘๙ ให้รัฐภาคียอมรับสิทธิของเด็ก ที่จะได้รับการศึกษาบนพื้นฐานของโอกาสที่เท่าเทียมกันและปฏิญญาว่าด้วยการศึกษาเพื่อปวงชน เพื่อให้การบริการการศึกษาเป็นไปอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตราที่ ๔๙ ได้ให้ความสำคัญกลุ่มเด็กด้อยโอกาสสอดคล้องพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐ วรรคท้าย ระบุว่า การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ

การจัดการศึกษาสงเคราะห์ เป็นการศึกษาที่มุ่งจัดให้แก่บุคคลที่รัฐจำเป็นต้องให้การสงเคราะห์เป็นพิเศษ ทั้งนี้ เพื่อมุ่งให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษาแก่ผู้ยากไร้หรือผู้เสียเปรียบทางการศึกษาในลักษณะต่าง ๆ โดยอาจจัดเป็นสถานศึกษาเฉพาะ หรือจัดรวมในโรงเรียนธรรมดาก็ได้ตามความเหมาะสม ในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ กระทรวงศึกษาธิการประกาศจัดตั้งโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แห่งแรก คือ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์พนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ต่อมาได้มีการจัดตั้งโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขึ้นในภูมิภาคต่างๆ โดยมุ่งให้ความช่วยเหลือทางการศึกษา เป็นกรณีพิเศษแก่เด็กด้อยโอกาสหรือเด็กที่อยู่ในสภาวะยากลำบากอันเนื่องมาจากครอบครัวที่ประสบภัยปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคมหรือปัญหาอื่น ๆ จนไม่สามารถเข้ารับการศึกษานในสถานศึกษาปกติทั่วไปได้ ในช่วงเริ่มต้นของการจัดตั้งโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์จะเน้นในเรื่องยุทธศาสตร์ความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ การเมือง ปัญหาทางสังคม ปัญหายาเสพติด ตามแนวตะเข็บชายแดนไทยทุกด้าน เพื่อสร้างจิตสำนึกความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ ปลุกฝังอุดมการณ์ประชาธิปไตย ส่งเสริมวิชาชีพและสร้างภาวะผู้นำซึ่งประสบความสำเร็จสามารถสร้างผู้นำในท้องถิ่นได้มากมาย นอกจากนี้ยังได้ดูแลเด็กยากจนเด็กเร่ร่อน เด็กชาวเล รวมทั้งบุตรผู้ป่วยเป็นโรคเรื้อน และเด็กที่มีความเสี่ยงในธุรกิจทางเพศ (โครงการเสมอพัฒนาชีวิต)

ต่อมามูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้มีบทบาทในการช่วยเหลือเด็กที่ประสบภัยธรรมชาติ โดยจัดตั้งรูปแบบโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และใช้ชื่อว่า “โรงเรียนราชประชานุเคราะห์” กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ประกาศจัดตั้งโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๑๙

* ที่มา : กลุ่มพัฒนาระบบบริหารการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการและผู้ด้อยโอกาส สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ข้อมูลเมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๖.

อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อช่วยเหลือเด็กที่ประสบภัยโคลนถล่มน้ำท่วมที่จังหวัดนครศรีธรรมราช และได้ประกาศจัดตั้งโรงเรียนราชประชานุเคราะห์เพิ่มขึ้นตามภูมิภาคต่างๆ เพื่อช่วยเหลือการศึกษาเด็กด้อยโอกาสที่ประสบปัญหาต่างๆ ให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคทัดเทียมเด็กทั่วไป จากเหตุการณ์ภัยธรณีพิบัติ (คลื่นสึนามิ) เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๘ พบว่ามี เด็กด้อยโอกาสที่ประสบปัญหาเป็นเด็กกำพร้า ยากจน ขาดผู้ปกครองอุปการะจำนวนมาก รัฐจึงได้มีการประกาศจัดตั้งโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๕ ถึง ๓๘ ขึ้น รวมทั้งเหตุการณ์สถานการณ์ความไม่สงบในชายแดนภาคใต้ จึงได้จัดตั้งโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๙ - ๔๓ ใน พ.ศ. ๒๕๔๙ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในเขตพื้นที่ชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย จังหวัดนราธิวาส ปัตตานี ยะลา สตูล และจังหวัดสงขลา กล่าวได้ว่าโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์นอกจากจะมีบทบาทหลักในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสแล้ว ยังเป็นกลไกในการสร้างความมั่นคงและความเป็นเอกภาพให้กับคนในชาติแสดงถึงการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกกลุ่มมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมทุกมิติ

๒. สถานการณ์การจัดการศึกษาสงเคราะห์

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ หมายถึง โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๑๙ - ๔๓ โรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต เป็นโรงเรียนสหศึกษาประเภทอยู่ประจำ ๔๙ โรงเรียน และโรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ มีลักษณะไป - กลับ ๑ โรงเรียน รวมทั้งหมด ๕๐ โรงเรียน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดการศึกษาแก่เด็กด้อยโอกาสตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ โดยในปีการศึกษา ๒๕๕๓ มีเด็กด้อยโอกาสที่เรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์จำนวน ๓๘,๙๔๒ คน ซึ่งจำแนกเป็น ๑๐ ประเภท ดังนี้

๑. เด็กที่ถูกทอดทิ้งหรือเด็กกำพร้า ที่ได้รับการศึกษาจำนวน ๖,๐๙๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๖๕ ซึ่งเป็นเด็กที่มารดาคลอดทิ้งไว้ในโรงพยาบาลหรือตามสถานที่ต่าง ๆ รวมถึงเด็กที่บิดามารดาปล่อยทิ้งไว้ให้มีชีวิตอยู่ลำพังหรืออยู่กับบุคคลอื่นโดยไม่ได้รับการเลี้ยงดูจากบิดามารดา ทั้งนี้อาจมีสาเหตุจากปัญหาการหย่าร้างหรือครอบครัวแตกแยก มีสภาพชีวิตอยู่ท่ามกลางความสับสนขาดความรัก ความอบอุ่น และขาดผู้อุปการะเลี้ยงดู

๒. เด็กที่อยู่ในชนกลุ่มน้อย ได้รับการศึกษาจำนวน ๓,๖๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๓๐ เป็นเด็กที่มีวัฒนธรรมแตกต่างจากประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ มีชีวิตอยู่ยากลำบาก และมีปัญหาเกี่ยวกับการถือสัญชาติไทย ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ไม่ได้รับการศึกษาหรือบริการอื่นๆ ส่วนใหญ่เป็นเด็กในครอบครัวที่อพยพเข้ามาอาศัยตามบริเวณแนวชายแดนของประเทศไทย เช่น ชาวเขา ชาวเล

๓. เด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์หรือโรคติดต่อร้ายแรงที่สังคมรังเกียจ ได้รับการศึกษาจำนวน ๓๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๓ เป็นเด็กที่ติดเชื้อเอดส์ หรือมีบิดามารดาเจ็บป่วยด้วยโรคเอดส์ เป็นเด็กที่ถูกสังคมรังเกียจ เป็นเหตุให้เด็กไม่สามารถเข้ารับการการศึกษาหรือบริการอื่น ๆ ร่วมกับเด็กปกติทั่วไปได้

๔. **เด็กเร่ร่อน** ได้รับการศึกษาจำนวน ๘๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๑ เป็นเด็กที่ไม่มีที่อยู่อาศัยพักพิงเป็นหลักแหล่งแน่นอน ดำรงชีวิตอยู่อย่างไร้ทิศทาง ขาดปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต เสี่ยงต่อการประสบภัยอันตรายและเป็นปัญหาสังคม

๕. **เด็กที่ถูกทำร้ายทารุณ** ได้รับการศึกษาจำนวน ๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๗ เป็นเด็กที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศทางร่างกายหรือทางจิตใจ ชีวิตอยู่อย่างไม่เป็นสุข ระวังหวาดกลัว เนื่องจากถูกทำร้ายทารุณ ถูกบีบบังคับ กดดัน จากบิดามารดาหรือผู้ปกครองซึ่งมีสภาพจิตใจหรืออารมณ์ไม่ปกติหรือถูกล่วงละเมิดทางเพศในลักษณะต่างๆจากบุคคลใกล้ชิด

๖. **เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด** ได้รับการศึกษาจำนวน ๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๗ เป็นเด็กที่ติดสารระเหยหรือยาเสพติดให้โทษ หรือเด็กกลุ่มเสี่ยงต่อการชักนำให้ประพฤติดนไม่เหมาะสมเกี่ยวข้องกับผูกพันกับกลุ่มมิจฉาชีพ หรือผู้มีอิทธิพลหรือบุคคลที่ไม่แสวงหาผลประโยชน์จากการประกอบอาชีพผิดกฎหมาย เป็นเด็กด้อยโอกาสที่มีแนวโน้มสูงต่อการก่อปัญหาในสังคม

๗. **เด็กในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน** ได้รับการศึกษาจำนวน ๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๒ เป็นเด็กที่กระทำผิดและถูกควบคุมในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนตามกฎหมาย ตลอดถึงเด็กหญิงที่ตั้งครรภ์นอกสมรส ซึ่งมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น การทำแท้ง การฆ่าตัวตาย การทอดทิ้งทารก เป็นต้น

๘. **เด็กที่อยู่ในธุรกิจทางเพศหรือโสเภณี** ได้รับการศึกษาจำนวน ๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๑ เป็นเด็กที่มีความสมัครใจ หรือถูกบังคับล่อลวงให้ขายบริการทางเพศหรือถูกชักจูงให้ต้องตกอยู่ในสภาพเสี่ยงต่อการประกอบอาชีพขายบริการทางเพศ

๙. **เด็กที่ถูกบังคับให้ขายแรงงานหรือแรงงานเด็ก** ได้รับการศึกษาจำนวน ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๒ เป็นเด็กที่ถูกบังคับให้ทำงานหารายได้ด้วยการขายแรงงานก่อนวัยอันสมควร ถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายจ้างจนไม่มีโอกาสได้รับการศึกษา หรือการพัฒนาให้เป็นไปตามหลักพัฒนาการอันเหมาะสมกับวัย

๑๐. **เด็กยากจน (มากเป็นพิเศษ)** ได้รับการศึกษาจำนวน ๒๗,๕๗๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๘๐ เป็นเด็กซึ่งเป็นบุตรหลานของคนยากจนที่มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ ครอบครัวมีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาทต่อปี ครอบครัวอยู่รวมกันหลายคน ขาดแคลนปัจจัยพื้นฐาน มีชีวิตอยู่อย่างลำบากรวมถึงเด็กในแหล่งชุมชนแออัด หรือบุตรของกรรมกรก่อสร้างหรือเด็กจากครอบครัวที่อยู่ในที่ทุรกันดารห่างไกลที่ขาดโอกาสจะได้รับการศึกษาและบริการอื่น ๆ

การจัดการศึกษาสงเคราะห์ได้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับเด็กด้อยโอกาส โดยรับนักเรียนแบบอยู่ประจำและไป-กลับ ตามพื้นที่บริการซึ่งครอบคลุมทุกภูมิภาคทั่วประเทศ และจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัย ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย เน้นการส่งเสริมอาชีพทักษะการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของสถานศึกษามีผลสำเร็จเกิดขึ้นในเชิงปริมาณ คุณภาพ และประสิทธิภาพ สรุปได้ ดังนี้

๑. ด้านปริมาณ ในปีการศึกษา ๒๕๕๓มีนักเรียนด้อยโอกาส จำนวน ๓๘,๙๔๒ คน เป็นนักเรียนประจำ ๓๕,๖๙๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๖๕ นักเรียนไป-กลับ ๓,๒๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๓๔ (ในจำนวนนี้เป็นเด็กพิการเรียนร่วม จำนวน ๑,๐๑๐ คน) โดยการรับเด็กด้อยโอกาสในเขตพื้นที่บริการให้ได้รับการศึกษา มีการคัดกรอง/พิจารณาคัดเลือกที่ยึดหลักระดับความรุนแรงของปัญหา และรับนักเรียนที่ประสบปัญหาเร่งด่วนหรือแบบปัจจุบันทันด่วน โดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย ทั้งวิธีการปกติ วิธีการเชิงรุก และการรับนักเรียนในลักษณะไม่มีรอบไม่มีรุ่น

๒. ด้านคุณภาพ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีเป้าหมายจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาส โดยมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องจนประสบความสำเร็จทั้งด้านผู้เรียน ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษารวมทั้งด้านหลักสูตร ดังนี้

๒.๑ ด้านผู้เรียน มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับเด็กด้อยโอกาส โดยการจัดหอนอน เรือนพยาบาล อาคารประกอบ แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ สวัสดิการอาหาร เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย อุปกรณ์การเรียนรู้ รวมทั้งได้ร่วมมือกับเครือข่ายองค์กรอื่นๆ ในการช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส โดยมีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือ ปกป้อง ค้ำครองและพิทักษ์สิทธิของเด็กด้อยโอกาสให้มีโอกาสได้รับการศึกษาและพัฒนาตนเองเท่าเทียมกับเด็กปกติทั่วไป มีโอกาสได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ทั้งทางด้านสุขภาพอนามัย ด้านอาชีพ ด้านความรู้ทั่วไป ด้านกฎหมาย ด้านคุณธรรม ศีลธรรม และจริยธรรม เพื่อให้มีทักษะในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างปกติสุข นอกจากนี้ นักเรียนยังได้รับการส่งเสริมความสามารถพิเศษเพื่อสร้างความเป็นอัตลักษณ์ให้กับนักเรียนแต่ละคน หรือเป็นการดูแลและจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการและจำเป็นของแต่ละคน นักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับจากโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ส่วนใหญ่ร้อยละ ๙๐ ศึกษาต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นทั้งสายสามัญและวิชาชีพ และบางส่วนประกอบอาชีพในสถานประกอบการหรือประกอบอาชีพส่วนตัว

๒.๒ ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นผู้ที่มิภาระหน้าที่มากกว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนทั่วไป จะต้องเป็นผู้ที่มีอุดมการณ์ ความเสียสละ อุทิศตนเองเพื่อสังคมเนื่องจากต้องปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนแบบประจำ ดูแลผู้เรียนตลอด ๒๔ ชั่วโมง ดังนั้นจึงต้องได้รับการพัฒนาทักษะและประสบการณ์การจัดการศึกษาสงเคราะห์ด้วยกระบวนการที่หลากหลายและต่อเนื่อง เช่น การอบรมในหลักสูตรเฉพาะด้านจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสงเคราะห์ รวมทั้งการเข้ารับการศึกษาคือต่อในสถาบันการศึกษา ทั้งนี้เพื่อนำความรู้และประสบการณ์มาปฏิบัติหน้าที่ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการอบรมสั่งสอนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น ด้านการบริการปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นกับ

การดำรงชีวิต ด้านการฝึกทักษะอาชีพ รวมทั้งด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหา ทั้งด้านสังคมและจิตใจเป็นรายบุคคล ซึ่งเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่เข้มแข็งในการสืบสานเจตนารมณ์ รูปแบบและวิธีการจัดการศึกษาสงเคราะห์ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

๒.๓ ด้านหลักสูตร จัดหลักสูตรตามกระทรวงศึกษาธิการโดยเน้นการส่งเสริมวิชาชีพ มีหลักสูตรท้องถิ่นคือ หลักสูตรทักษะการดำรงชีวิต มีการส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ทั้งด้านทักษะทางวิชาการ ทักษะด้านอาชีพ ทักษะด้านกีฬา ทักษะด้านศิลปะ การสร้าง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้เป็นคนดีมีคุณธรรมจริยธรรม จิตสำนึกความเป็นไทย มีความจงรักภักดี ต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ยึดมั่นการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และน้อมนำการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงมาเป็นแนวทางดำเนินการ ดังนั้น กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของโรงเรียน ศึกษาสงเคราะห์ประสบผลสำเร็จในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจากเป็นโรงเรียนประจำ มีเวลาใน การฝึกทักษะด้านต่าง ๆ ได้มากเป็นพิเศษ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการจัดตั้งโรงเรียน ศึกษาสงเคราะห์เป็นสำคัญ

๓. ด้านประสิทธิภาพ การบริหารจัดการโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ได้มีพัฒนาการรูปแบบ ต่อเนื่องยาวนานจนเป็นรูปแบบที่ชัดเจนและมีกระบวนการในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพทั้ง กระบวนการรับและคัดกรองเด็กด้อยโอกาส กระบวนการพัฒนาผู้เรียน และกระบวนการส่งต่อ ดังนี้

๓.๑ กระบวนการรับและคัดกรองเด็กด้อยโอกาส โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ทั้ง ๕๐ แห่ง จัดตั้งกระจายอยู่ทั่วประเทศ บางจังหวัดไม่มีโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ และ บางจังหวัดมีโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มากกว่า ๑ แห่ง ดังนั้นกระบวนการคัดกรองเด็กด้อยโอกาส ทางการศึกษาเพื่อเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์จึงมีลักษณะพิเศษกว่าโรงเรียนอื่น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่ของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์จะใช้วิธีการคัดกรองนักเรียนเชิงรุกเป็นแนวปฏิบัติ กล่าวคือมีการแต่งตั้งคณะกรรมการไปสำรวจ ตรวจสอบสภาพจริงของเด็กด้อยโอกาสแต่ละคน ประสานงานกับหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลและช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา รวมทั้ง หน่วยงานทางการศึกษาที่พบเห็นเด็กที่อยู่ในสภาวะลำบากสมควรที่จะได้รับการพิทักษ์ คุ้มครอง และการช่วยเหลือจากภาครัฐเพื่อนำเด็กด้อยโอกาสดังกล่าวมาเข้ารับการศึกษาในโรงเรียนศึกษา สงเคราะห์ กระบวนการคัดกรองเชิงรุกสามารถกระจายพื้นที่การบริการให้ครอบคลุมทุกจังหวัด ตามพื้นที่บริการที่โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แต่ละแห่งรับผิดชอบเป็นสำคัญ นอกจากนี้วิธีการคัด กรองเชิงรุกแล้ว โรงเรียนยังเปิดรับสมัครเหมือนกับโรงเรียนทั่ว ๆ ไปอีกชั้นตอนหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อให้ บุคคลทั่วไปที่คณะกรรมการคัดกรองเชิงรุกไม่สามารถเข้าถึงไปตรวจสอบข้อเท็จจริงของเด็กด้อย โอกาสที่กระจายอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ หรือบางรายมีปัญหาซ่อนเร้นที่ไม่สามารถเปิดเผยกับสังคม ทั่วไป จึงเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้เด็กด้อยโอกาสได้รับการศึกษาอีกวิธีการหนึ่ง นอกจากนี้ ยังเปิดโอกาสรับเด็กด้อยโอกาสเข้าเรียนร่วมกับเครือข่ายการศึกษาต่าง ๆ ที่ส่งมาเข้าเรียนได้ ตลอดปีการศึกษา หรือที่เรียกกระบวนการนี้ว่า การรับแบบไม่มีรอบ ไม่มีรุ่น โดยยึดโอกาสทาง การศึกษาให้เด็กด้อยโอกาสมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นหรือได้รับโอกาสทางการศึกษาที่สูงขึ้นเป็นสำคัญ

๓.๒ ด้านกระบวนการพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ จัดการศึกษาตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการ มีหลักสูตรท้องถิ่นคือ หลักสูตรทักษะการดำรงชีวิต มีการส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ทั้งด้านทักษะทางวิชาการ ทักษะด้านอาชีพ ทักษะด้านกีฬา ทักษะด้านศิลปะ ภายใต้การปลูกฝังให้เกิดสำนึกความเป็นไทย เป็นคนดีมีคุณธรรมจริยธรรม มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ยึดมั่นการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และน้อมนำการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางดำเนินการ

กระบวนการพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ประสบผลสำเร็จในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากเป็นโรงเรียนประจำ มีเวลาในการฝึกทักษะด้านต่าง ๆ ได้มากเป็นพิเศษ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการจัดตั้งโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เป็นสำคัญ สิ่งที่เกี่ยวข้องถึงประสิทธิภาพการบริหารกิจกรรมการเรียนการสอน และการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประการหนึ่งคือ ผลการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบสอง ระหว่างปีการศึกษา ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓ พบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ร้อยละ ๙๖ ผ่านการรับรองผลการประเมิน

๓.๓ ด้านกระบวนการส่งต่อ ได้สร้างความเข้มแข็งให้กับผู้เรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ หรืออาจเรียกอีกบริบทหนึ่งคือ กระบวนการช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ให้บรรลุถึงเป้าหมายปลายทางมากที่สุดเท่าที่จะดำเนินการได้ จากการทำตามงานตามกระบวนการดังกล่าวที่ผ่านมาได้ดำเนินการสองกิจกรรมหลัก คือ การส่งต่อนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านพฤติกรรมหรือนักเรียนที่โรงเรียนค้นพบทักษะความสามารถพิเศษในระหว่างเรียนอยู่ในโรงเรียน ไปยังสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในลักษณะเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นกระบวนการส่งต่อเพื่อรักษาสภาพการเป็นนักเรียนให้นานที่สุดและให้นักเรียนได้มีโอกาสการเรียนรู้หรือฝึกทักษะตามความถนัดของแต่ละคนมากที่สุด

นอกจากนี้ ยังได้พัฒนารูปแบบการส่งต่อนักเรียนที่จบการศึกษาจากโรงเรียนแล้ว เพื่อให้ได้รับโอกาสเข้าสู่อาชีพหรือเข้ารับการศึกษาต่อให้มากที่สุดโดยการประสานความร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อรับนักเรียนเข้าประกอบอาชีพ ประสานกับสถานศึกษาเพื่อจัดสรรโควตาพิเศษให้กับนักเรียนที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเข้ารับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นหรือประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนาทักษะอาชีพให้เข้มข้นมากขึ้นเพื่อนำองค์ความรู้ไปประกอบอาชีพส่วนตัว เช่น โครงการพัฒนาเยาวชนในสายอาชีพ (องค์การยูนิเซฟร่วมกับโรงแรมระดับ ๕ ดาว) โครงการทุนการศึกษาโรงเรียนฝึกพนักงานโรงพยาบาลกล้วยน้ำไท โครงการศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ศูนย์ปฏิบัติพุทธธรรมและบำเพ็ญกุศลนานาชาติ (วัดอรุณราชวรารามร่วมกับมูลนิธิ JWS 60 USA) โครงการผลิตช่างเทคนิคแก่ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส (สถาบันไทย - เยอรมัน) โครงการทวิภาคีร่วมกับสถานประกอบการ กระบวนการส่งต่อที่มีประสิทธิภาพจึงเป็นระบบการช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส

อย่างครบวงจรที่มีประสิทธิภาพ ในการพัฒนาผู้ด้อยโอกาสให้เป็นผู้สามารถพึ่งตนเองได้ และมีส่วนร่วม ในการพัฒนาคุณภาพของสังคมไทยให้มีความมั่นคง สมดุลและยั่งยืน

การประเมินสภาพการจัดการศึกษา

จากการประเมินสภาพการจัดการศึกษาสังเคราะห์ (SWOT Analysis เพื่อให้ทราบถึง สภาพแวดล้อมและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทั้งปัจจัยภายใน (2S4M) ด้านจุดแข็ง จุดอ่อน และภายนอก (STEP) ด้านโอกาสและอุปสรรคของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาสังเคราะห์ ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

๑. ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก

๑.๑ โอกาส (Opportunities)

๑.๑.๑ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม

(๑) สังคมมีหน่วยงานทั้งภาครัฐและองค์กรต่าง ๆ เช่น NGOs จัดการช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสมากขึ้น

(๒) ระบบบริการด้านสาธารณสุขมีประสิทธิภาพมากขึ้นทำให้เด็ก ที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ได้รับการดูแลที่ดีขึ้น

(๓) สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียน ด้อยโอกาสมีทางเลือกเข้าศึกษาต่อได้มากขึ้น

(๔) สถานประกอบการมีโครงการรับเด็กด้อยโอกาสเข้าทำงานและ ศึกษามากขึ้น

๑.๑.๒ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี

(๑) มีระบบการสื่อสารหลากหลายรูปแบบ กระจายถึงชุมชนต่าง ๆ

(๒) แหล่งเรียนรู้ด้าน ICT และภูมิปัญญาท้องถิ่นมีอยู่หลากหลาย

๑.๑.๓ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

(๑) รัฐบาลจัดงบประมาณช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสผ่านหลายหน่วยงาน เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข

๑.๑.๔ ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย

(๑) รัฐบาลมีนโยบายดูแลช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสที่ชัดเจนตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นต้นมา

(๒) มีกฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิเด็กด้อยโอกาส เช่น รัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

๑.๒ อุปสรรค (Threats)

๑.๒.๑ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม

(๑) ชุมชนและองค์กรต่างๆ ยังไม่ให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมเด็ก
ด้อยโอกาสเท่าที่ควร

(๒) ครอบครัว ชุมชนและสิ่งแวดล้อมที่สถานศึกษาสงเคราะห์ตั้งอยู่
ส่วนใหญ่มีปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคม

(๓) ปัญหาของสารเสพติด ปัญหาการค้ามนุษย์ ปัญหาครอบครัว
แตกแยกมีแนวโน้มที่สูงขึ้น

(๔) ผู้ปกครองเด็กด้อยโอกาสบางกลุ่มยังต้องการใช้แรงงานเด็ก
เพื่อหารายได้จึงให้ความสำคัญต่อการส่งต่อเด็กเข้ารับการศึกษาน้อย

(๕) การประสานงานระหว่างเครือข่ายช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส
ยังไม่เข้มแข็ง

(๖) ครอบครัว ผู้ปกครองของเด็กด้อยโอกาสขาดความรู้และไม่มีบทบาท
ในการพัฒนาเด็กเท่าที่ควร

๑.๒.๒ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี

(๑) นักเรียน ผู้ปกครองขาดทักษะและโอกาสการใช้และเข้าถึง
เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๒) เทคโนโลยี มีความก้าวหน้า รวดเร็ว ทำให้เกิดปัญหาทางการใช้
สื่อเทคโนโลยีหรือใช้เทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสม

๑.๒.๓ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

(๑) ผู้ปกครองของเด็กด้อยโอกาสส่วนใหญ่มีฐานะยากจน

(๒) ขาดกองทุนดูแลช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสระดับชาติ

๑.๒.๔ ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย

(๑) ไม่มีกฎหมายลูกเพื่อบังคับให้ทุกภาคส่วนได้มีบทบาทดูแล
ช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสอย่างจริงจัง

(๒) หน่วยงานหลักที่กำหนดนโยบาย กำกับ ติดตามและประเมินผล
ด้านการจัดการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาสไม่มีความเข้มแข็ง ชัดเจน และขาดกฎหมายรองรับ

(๓) ระเบียบ แนวปฏิบัติ ด้านการจัดรูปแบบการศึกษาและการวัด
และประเมินผลสำหรับผู้ด้อยโอกาสยังไม่ยืดหยุ่นเท่าที่ควร

๒. ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน

๒.๑ จุดแข็ง (Strengths)

๒.๑.๑ ด้านโครงสร้างและนโยบาย

(๑) โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีบทบาทและภารกิจในการจัดการศึกษา
สำหรับเด็กด้อยโอกาส ๑๐ ประเภท

๒.๑.๒ ด้านการให้บริการและคุณลักษณะของผู้รับบริการ

(๑) เด็กด้อยโอกาสที่จบจากโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ได้รับการศึกษาต่อในระดับที่สูงมีจำนวนมากขึ้น

(๒) เด็กด้อยโอกาสที่จบจากโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีทักษะการดำรงชีวิต พึ่งตนเองได้ อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

๒.๑.๓ ด้านบุคลากร

(๑) ครูบุคลากรที่จัดการศึกษาสงเคราะห์ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละทั้งในเวลาและนอกเวลาราชการ

(๒) ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้ระบบการทำงานเป็นทีมในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

(๓) ครูและบุคลากรเอาใจใส่ อบรม ดูแลนักเรียน อย่างใกล้ชิด

๒.๑.๔ ด้านการเงิน

ได้รับงบประมาณเพื่อจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสอย่างต่อเนื่อง

๒.๑.๕ ด้านวัสดุอุปกรณ์

(๑) โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนสื่อเทคโนโลยีจากโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของโรงเรียนในชนบท (ทสรช.) มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์

(๒) โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ในด้านงานอาชีพ เช่น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน วิทยาลัย อาชีวศึกษา

๒.๑.๖ การบริหารจัดการ

(๑) รูปแบบการจัดการศึกษาสงเคราะห์เป็นระบบการช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสและมีพัฒนาการต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๖

(๒) โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ร้อยละ ๙๖ มีคุณภาพมาตรฐานผ่านการประเมินภายนอกรอบที่สอง

(๓) ระบบการบริหารจัดการโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีเอกลักษณ์รูปแบบที่แตกต่างจากโรงเรียนทั่วไป

(๔) มีกระบวนการพัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์ของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ได้แก่ การดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กิจกรรมเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ภาวะผู้นำ การส่งเสริมอาชีพ กิจกรรมสร้างเสริมทักษะการดำรงชีวิต

(๕) มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การคัดกรอง กระบวนการพัฒนาและกระบวนการส่งต่อที่เข้มแข็ง

๒.๒ จุดอ่อน (Weaknesses)

๒.๒.๑ ด้านโครงสร้างและนโยบาย

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ยังไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ

๒.๒.๒ ด้านการให้บริการและคุณลักษณะของผู้รับบริการ

(๑) การจัดการเรียนร่วม ยังขาดประสิทธิภาพ

(๒) นักเรียนยังขาดการพัฒนาตนเองให้เต็มตามศักยภาพบุคคล

๒.๒.๓ ด้านบุคลากร

(๑) ขาดแคลนครูตามกรอบอัตรากำลังตามเกณฑ์ครูต่อนักเรียน (๑:๑๒)

(๒) ค่าตอบแทน สวัสดิการจากรัฐยังไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

(๓) ครูและบุคลากรของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขาดประสบการณ์การจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาส

๒.๒.๔ ด้านการเงิน

(๑) งบประมาณค่าอาหารปัจจัยพื้นฐาน และสาธารณูปโภคไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ความเป็นจริงของสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

(๒) ขาดกองทุนเพื่อจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรและนักเรียนที่มีความจำเป็นพิเศษ

๒.๒.๕ ด้านวัสดุอุปกรณ์

(๑) การจัดอุปกรณ์ เครื่องนอนไม่สอดคล้องกับมาตรฐานความเป็นอยู่ทางด้านปริมาณและคุณภาพ เช่น จำนวนนอน เตียงนอน ห้องน้ำ ห้องส้วมขาดคุณภาพและความเพียงพอ

(๒) ขาดเครื่องมือการฝึกทักษะอาชีพที่หลากหลายและเหมาะสมสำหรับนักเรียนด้อยโอกาสแต่ละประเภท

๒.๒.๖ การบริหารจัดการ

(๑) ระบบฐานข้อมูล และเครือข่ายช่วยเหลือ เด็กด้อยโอกาสไม่ชัดเจน

(๒) การวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้การจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสยังมีน้อย

(๓) การประชาสัมพันธ์การจัดการศึกษาสงเคราะห์ไม่ทั่วถึงและขาดประสิทธิภาพ

(๔) ขาดระบบการตรวจสอบระบบควบคุมภายใน ระบบประกันคุณภาพและการประเมินภายในโดยหน่วยงานต้นสังกัด

การจัดการศึกษาพิเศษในต่างประเทศ*

๑. การศึกษาพิเศษในประเทศสหรัฐอเมริกา

การศึกษาพิเศษของสหรัฐอเมริกาในยุคเริ่มต้น ที่เริ่มต้นที่ครอบครัวโดยพ่อแม่สอนเด็กที่บ้าน หรือบางครอบครัวก็ไม่สอนเพราะอายุที่มีบุตรพิการ ต่อมาพ่อแม่มีความจำเป็นต้องออกไปทำงานนอกบ้านจึงนำเด็กไปฝากเลี้ยงที่ศูนย์เลี้ยงเด็กเฉพาะกลางวัน (day care center)

ในยุคต่อมามีการจัดสร้างโรงเรียนโดยเฉพาะขึ้น (Special Schools) เช่น โรงเรียนสอนคนตาบอด โรงเรียนสอนคนหูหนวก เพราะเชื่อว่าโรงเรียนเฉพาะเป็นโรงเรียนที่เหมาะสมและดีที่สุดสำหรับเด็กพิการแต่ละประเภท

ต่อมาได้พบว่าโรงเรียนพิเศษ (Special Schools) ไม่ใช่แนวทางที่ถูกต้อง เพราะเป็นการแยกเด็กออกจากสังคม (segregation) เป็นการกระทำที่ขัดรัฐธรรมนูญอเมริกา จึงมีการส่งเด็กเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติ (Integration/Mainstreaming Programs) ทำให้เด็กปกติและเด็กพิการมีความเข้าใจในข้อจำกัดและความสามารถของกันและกัน และพบว่าทำให้การศึกษาในลักษณะนี้เป็นแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสม รัฐจึงขยายการศึกษาพิเศษในลักษณะการเรียนร่วมให้มากขึ้น ขณะเดียวกันก็ตั้งงบประมาณสำหรับโรงเรียนพิเศษหรือโรงเรียนเฉพาะลง ทำให้โรงเรียนประเภทนี้ลดขนาด และจำนวนลงจนเหลือน้อยที่สุด

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ผู้ปกครองจะมีบทบาทมากยิ่งขึ้นในการศึกษาพิเศษ โดยผู้ปกครองมีบทบาทในการวินิจฉัยเบื้องต้นในฐานะที่เป็นผู้ให้ข้อมูลแก่นักจิตวิทยาเกี่ยวกับบุตรของตน มีบทบาทในการส่งเด็กเข้าเรียนว่าจะให้เด็กเรียน ณ โรงเรียนใดเป็นโรงเรียนพิเศษหรือ โรงเรียนเรียนร่วม มีส่วนร่วมในการจัดแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล มีส่วนในการวัดและประเมินผลเด็กในกิจกรรมนอกหลักสูตรต่าง ๆ

การศึกษาพิเศษเป็นส่วนหนึ่งของระบบการศึกษาปกติ นั่นคือเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีโอกาสได้ศึกษาเรียนร่วมกับเด็กปกติ ดังนั้นครูที่สอนเด็กปกติต้องเข้าใจความต้องการ ความสามารถข้อจำกัดของเด็กที่มีความต้องการพิเศษด้วย จึงจำเป็นต้องมีการอบรมครูปกติอย่างกว้างขวาง เพื่อให้รู้เรื่องเด็กที่มีความต้องการพิเศษสำหรับการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ท้องถิ่น ในสหรัฐอเมริกาซึ่งการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของ School board เมื่อกฎหมายกำหนดให้ School board รับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเพิ่มมากขึ้นและรัฐบาลของรัฐก็ปฏิบัติเช่นเดียวกันกับรัฐบาล ดังนั้นเมื่อโรงเรียนรับเด็กประเภทนี้มากขึ้น ก็จะได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัว

* ที่มา : การจัดการศึกษาพิเศษในต่างประเทศ. [ข้อมูลออนไลน์] สืบค้นจาก [http://e-book.ram.edu/e-book/e/ES203/ES203\(50\)-5.pdf](http://e-book.ram.edu/e-book/e/ES203/ES203(50)-5.pdf) [๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๕]

นักการศึกษาพิเศษของสหรัฐอเมริกาเชื่อว่าการให้การช่วยเหลือเด็ก เมื่อเด็กอายุ ยังน้อยจะสามารถ จัดความบกพร่องของเด็กได้มากกว่าการให้ความช่วยเหลือเมื่ออายุมากขึ้น ดังนั้นแนวโน้มทางการศึกษา พิเศษของสหรัฐอเมริกา นอกจากการให้ศึกษาแบบเรียนร่วมกับเด็กอายุ ๓-๒๑ ปีแล้ว ยังขยายไปถึงเด็กอายุ ๐-๓ ขวบอีกด้วย

นอกจากนั้นในยุคสังคมข้อมูล เทคโนโลยียังเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาพิเศษมากขึ้น มีการนำ คอมพิวเตอร์ตลอดจนโปรแกรมการเรียนการสอน และเครื่องมือใหม่ ๆ ทางการสื่อสารเข้ามาช่วยในการสอน เด็กที่ด้อยความสามารถในปริมาณที่มากขึ้น ทำให้การศึกษาพิเศษก้าวหน้าไปมาก

ดังนั้นการพัฒนาการศึกษาพิเศษในอนาคต เป้าหมายคือ การอยู่ร่วมกันของบุคคลในสังคม สังคมใน ฝันในอนาคตเป็นสังคมที่ไม่มีการแบ่งแยก ไม่มีชนชั้น ไม่มีคนพิการและคนไม่พิการ เพราะคนที่คิดว่าตน "ปกติ" ก็มีความพิการหรือ "ไม่ปกติ" แฝงอยู่ด้วยไม่มากนักน้อยสังคมในลักษณะนี้ ทุกคนยอมรับความ หลากหลาย (diversity) ของกันและกัน แนวโน้มในทางการศึกษาพิเศษจึงมุ่งไปในแนวดังกล่าวข้างต้น

กฎหมายการศึกษาพิเศษ

การศึกษาในสหรัฐอเมริกาเป็นหน้าที่ของรัฐแต่ละรัฐ รัฐบาลกลางมีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนเท่านั้น รัฐแต่ละรัฐส่วนมากให้ท้องถิ่นเป็นผู้จัดการศึกษา ดังนั้นแต่ละอำเภอ (School district) จึงจัดการศึกษาไม่ เหมือนกัน ทั้งในด้านหลักสูตร ตำราเรียน ตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนแต่ส่วนใหญ่แล้วมีระบบ การศึกษาล้ายกันคือ ระดับประถมศึกษา ๖ ปี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ๓ ปี และระดับมัธยมตอนปลาย ๖ ปี โดยมีกฎหมายการศึกษาพิเศษอีกฉบับหนึ่งแยกออกไปจากกฎหมายการศึกษาสำหรับเด็กปกติ

สหรัฐอเมริกาได้ประกาศกฎหมายการศึกษาพิเศษเป็นครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๗๕ ชื่อ Education for All Handicapped Children Act of ๑๙๗๕ (Public Law ๙๗-๑๔๒) ทำให้เด็กที่มีความบกพร่องทางด้าน ต่าง ๆ ได้เรียนหนังสือ เป็นการศึกษาแบบให้เปล่าที่รัฐจัดให้ ก่อนประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้ เด็กที่มีความ ต้องการพิเศษมากกว่า ๑ ล้านคน ในสหรัฐอเมริกาไม่มีที่เรียนหนังสือ เนื่องจากโรงเรียนของรัฐปฏิเสธที่จะรับ เด็กเข้าเรียน ส่วนที่เข้าเรียนแล้ว

ซึ่งส่วนมากอยู่ในโรงเรียนพิเศษหรือสถานสงเคราะห์ต่าง ๆ ไม่ได้รับบริการที่ดีเท่าที่ควรตามสิทธิที่เขา พึงได้ระบบกฎหมาย จึงได้รับการต้อนรับอย่างกว้างขวางหลังประกาศใช้

แต่เดิมก่อนประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้ เด็กที่มีความบกพร่องทางด้านต่าง ๆ จะถูกส่งเข้ารับบริการใน สถานสงเคราะห์หรือโรงเรียนเฉพาะ ซึ่งส่วนมากเป็นโรงเรียนประจำ ขณะนี้สถานภาพเปลี่ยนไปมาก เด็ก เหล่านี้มิได้อยู่ในสถานสงเคราะห์หรือโรงเรียนพิเศษอีกต่อไป แต่จะเข้าโรงเรียนเรียนร่วมกับเด็กปกติ ตั้งแต่ ระดับอนุบาลถึงระดับมหาวิทยาลัย

หลังจากใช้กฎหมายการศึกษาพิเศษฉบับนี้มาเป็นเวลา ๒๒ ปี จึงมีการปรับปรุงกฎหมายการศึกษาพิเศษครั้งใหญ่ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาวะทางสังคม ที่เปลี่ยนไป และตั้งชื่อใหม่ว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยการศึกษาของผู้ด้อยความสามารถ (Individuals with Disability Education Act-IDEA, Amendment of ๑๙๙๗)

สาระสำคัญของกฎหมายมี ดังนี้

เด็กที่ด้อยความสามารถ(Child with Disability) หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาทางการได้ยินทางการพูดหรือทางภาษา ทางสายตา ทางอารมณ์ ทางร่างกาย ทางสุขภาพ รวมไปถึงเด็กออทิสติก เด็กที่ได้รับบาดเจ็บทางสมอง เด็กที่ด้อยความสามารถในการเรียนรู้เฉพาะด้าน หรือเด็กอื่นที่ต้องการการศึกษาพิเศษและบริการที่เกี่ยวข้อง เช่น เด็กที่ทางโรงเรียนให้ออกจากโรงเรียนระหว่าง ๓-๒๑ ปี ซึ่งการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของท้องถิ่นโดย School district สำหรับรัฐบาลของรัฐและรัฐบาลกลางทำหน้าที่กำหนดนโยบาย และให้ความช่วยเหลือสนับสนุนทางการเงิน

ให้เด็กได้รับการศึกษาในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม (least Restrictive Environment) หมายถึง ให้เด็กด้อยความสามารถได้เรียนร่วมกับเด็กปกติให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ อาจจะเป็นการเรียนร่วมเต็มเวลาหรือเรียนร่วมในโรงเรียนปกติ หากจำเป็นต้องแยกเด็กออกมาสอน ต่างหากก็สามารถทำได้ เมื่อความพิการเป็นอุปสรรคต่อการเรียน และเมื่อคัดแยกเด็กแล้ว รัฐจะต้องจัดบริการที่เกี่ยวข้อง/จำเป็นให้แก่เด็ก

กฎหมายกำหนดให้ทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Plan - IEP) สำหรับเด็กแต่ละคน แผนนี้เปรียบเสมือนหลักสูตรสำหรับเด็กซึ่งแตกต่างกันไป และเหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของเด็กแต่ละคน แผนนี้ประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย ซึ่งคล้ายกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาวิชาที่เรียนใน ๑ เทอม และ ๑ ปี วิธีสอน การวัดผลและประเมินผล

แผนนี้จัดทำขึ้นก่อนเปิดเรียนโดยคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยผู้ปกครอง ครูการศึกษาพิเศษ ครูสอนเด็กเรียนร่วม นักวิชาการด้านหลักสูตร นักจิตวิทยา ผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้แทน โดยคณะกรรมการประจำ School district จะทำหน้าที่ตัดสินสภาพความบกพร่องของเด็กและวินิจฉัยว่าสมควรได้รับการศึกษาพิเศษหรือไม่อย่างไร หากผู้ปกครองไม่พอใจกับการตัดสินของคณะกรรมการสามารถอุทธรณ์ได้

จุดเด่นที่สำคัญประการหนึ่งของกฎหมาย คือ การให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่เด็กแรกเกิดจนถึงอายุ ๓ ขวบ ซึ่งได้รับการผนวกเข้าไปในกฎหมายเป็นหมวดที่ว่าด้วย ทารกและเด็กที่ด้อยความสามารถตามคำจำกัดความหมายถึงเด็ก ๐-๓ ขวบ ที่แสดงสัญญาณแห่งการด้อยความสามารถทางพัฒนาการด้านต่าง ๆ ได้แก่

๑. พัฒนาการทางร่างกาย
๒. พัฒนาการด้านความคิดความจำ

๓. พัฒนาการด้านการสื่อสาร/สื่อความหมาย

๔. พัฒนาการทางอารมณ์และสังคม

๕. พัฒนาการด้านการปรับตัว

ตามนัยแห่งกฎหมายนี้ รัฐจะต้องจัดบริการการช่วยเหลือเบื้องต้นแก่เด็กทุกคนที่สงสัยว่ามีปัญหาใด ปัญหาหนึ่งหรือมากกว่าตั้งแต่ข้อ ๑ - ๕ ที่กล่าวข้างต้น การให้ความช่วยเหลือจะเหมือนกัน โดยขั้นตอนในการ ให้ศึกษาพิเศษคือ ขั้นแรกเป็นการทดสอบเด็ก ต่อไปเป็นการจัดทำแผนเฉพาะบุคคล ซึ่งรวมจุดมุ่งหมาย หลักสูตรวิธีการดำเนินงาน และการวัด/ประเมินผลตามที่กำหนดไว้แล้ว

แผนการให้บริการทางครอบครัวเฉพาะบุคคล (ผคบ.) (Individualized Family Service Plan - IEP.) มีลักษณะคล้ายแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) เป็นแผนการให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่เด็ก ซึ่ง เริ่มต้นด้วยการทดสอบเด็ก ศึกษาและหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเด็กให้มากที่สุด แล้วนำข้อมูลมาประกอบในการ กำหนดจุดมุ่งหมายกำหนดรายละเอียดของแผนการให้ความช่วยเหลือว่าจะให้ความช่วยเหลือแก่เด็กใน ลักษณะใดบ้าง และในตอนสุดท้ายเป็นการประเมินผลของแผนการดำเนินงานว่าให้ช่วยเด็กให้มีการพัฒนาการ เพิ่มขึ้นเพียงใด

หลักสูตรและการเรียนการสอน

ในสหรัฐอเมริกาเด็กที่มีความต้องการพิเศษไม่เรียนหลักสูตรเดียวกับเด็กปกติ เนื่องจากเด็กแต่ละคนมี ความสามารถและความต้องการแตกต่างกันมาก ทางโรงเรียนจึงต้องจัดทำหลักสูตรเฉพาะสำหรับเด็กแต่ละคน โดยบรรจุหลักสูตรไว้ในแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล

๒. การศึกษาพิเศษในประเทศนิวซีแลนด์

นิวซีแลนด์เป็นประเทศขนาดเล็ก มีประชากรราว ๓.๖ ล้านคนรัฐบาลจ่ายเงินประมาณ ๔,๔๐๐ ล้าน เหรียญนิวซีแลนด์ในแต่ละปี เพื่อการศึกษาของเด็ก คิดเป็นร้อยละ ๖ ของ Gross National Product (GDP) มีเด็กในอนุบาลประมาณ ๑๓๐,๐๐๐ คน (ปี ๑๙๙๓) การศึกษาภาคบังคับของนิวซีแลนด์ คือ เด็กอายุ ๕-๑๙ ปี ซึ่งมีจำนวน นักเรียนประมาณ ๖๕๐,๐๐๐ คน

โดยมีเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากการให้บริการทางการศึกษาแก่เด็กปกติ ประมาณ ๑๐% รวมทั้งมีเด็กด้อยความสามารถประมาณ ๒.๕% ของประชากรในวัยเรียนหรือประมาณ ๑๙,๔๐๔ คน

นโยบายการศึกษาพิเศษ

๑. รัฐให้การศึกษแก่เด็กทุกคน ไม่มีการยกเว้นว่าเด็กคนนั้นพิการหรือไม่ เด็กทุกคนมีสิทธิในการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ในสภาพแวดล้อมที่เท่าเทียมกันกับเด็กปกติ และได้มีโอกาสเรียนร่วมกับเด็กปกติ
๒. เน้นการช่วยเหลือเบื้องต้น (Early Intervention) โดยรัฐให้ความสำคัญแก่การช่วยเหลือเบื้องต้นว่าเป็นความสำคัญและความจำเป็นในการให้บริการประเภทนี้ เพื่อเป็นพื้นฐานของการศึกษา และการให้การศึกษารัฐจะต้องรวมเด็กพิเศษเข้าในห้องเดียวกันกับเด็กปกติมากที่สุดเท่าที่จะทำได้
๓. แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Plan-IEP) กฎหมายไม่ได้ระบุว่าให้ครูทุกคนจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP.) แต่เป็นนโยบายของรัฐที่ระบุว่า การให้การศึกษแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษนั้น จะต้องเป็นการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของแต่ละบุคคล

กฎหมายการศึกษาพิเศษ

นิวซีแลนด์ไม่มีกฎหมายการศึกษาโดยเฉพาะ แต่ในกฎหมายการศึกษา ค.ศ. ๑๙๘๗ ที่ปรับปรุงใหม่ (Education Act, ๑๙๘๗) ได้มีบทที่กำหนดเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษไว้ด้วย ซึ่งกำหนดให้เด็กที่มีอายุ ๕-๑๙ ปี ต้องเข้าเรียนไม่ว่าจะเป็นเด็กพิการหรือไม่ก็ตาม โดยไม่มีการ ยกเว้น สำหรับมาตราที่เกี่ยวกับการศึกษาได้แก่ การบริหารงานการศึกษาพิเศษ คณะกรรมการการศึกษา คณะกรรมการโรงเรียน การส่งเด็กเข้าเรียน การบริหารบุคลากร การตรวจสอบโรงเรียน โรงเรียนการศึกษาพิเศษชั้นพิเศษ และการบริการการศึกษาพิเศษ (Special education service)

บริการการศึกษาพิเศษ

บริการการศึกษาพิเศษเป็นหน่วยงานที่ถูกจัดตั้งขึ้น เพื่อให้คำแนะนำปรึกษา แนะนำแนวทาง และจัดผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ปกครอง ครู และผู้สนใจ นอกจากนั้นหน่วยงานนี้ยังจัดหาบุคลากรเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ปกครองที่บ้านที่มีบุตรอยู่ในวัยทารกด้วย การให้บริการของหน่วยงานนี้ครอบคลุมตั้งแต่เด็กก่อนวัยเรียนจนถึงวัยที่เด็กจบจากโรงเรียนมัธยมศึกษาไปแล้ว บุคลากรของหน่วยงานส่วนมากเป็น นักจิตวิทยา นักแก้ไขการพูด ครูเดินสอน ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญในด้านการช่วยเหลือเบื้องต้น (Early Intervention)

๓. การศึกษาพิเศษในประเทศญี่ปุ่น

การศึกษาพิเศษเริ่มต้นขึ้นในประเทศญี่ปุ่น เมื่อหนึ่งร้อยกว่าปีที่แล้ว มีการจัดตั้งโรงเรียนสำหรับคนตาบอดและคนหูหนวกขึ้นก่อนโรงเรียนประเภทอื่น แต่ไม่มีการให้เด็กพิการเข้าเรียนการศึกษาพิเศษเริ่มเป็นการศึกษาบังคับในปี ค.ศ. ๑๙๔๘ สำหรับเด็กตาบอดและ หูหนวก ต่อมา มีการจัดตั้งโรงเรียนสำหรับเด็กปัญญาอ่อนและโรงเรียนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายขึ้น ในปี ค.ศ. ๑๙๕๖ กฎหมายของญี่ปุ่นได้ประกาศใช้ ครอบคลุมการศึกษาของเด็กพิการด้วย โดยไม่มีการยกเว้นการเข้าโรงเรียนสำหรับเด็กพิการ เด็กพิการส่วนมากจึงเข้าเรียนในโรงเรียนพิเศษที่จัดตั้งขึ้นสำหรับเด็กพิการแต่ละประเภทโดยเฉพาะในปี ๑๙๘๗ มีการจัดตั้งโรงเรียนเรียนร่วมตัวอย่างขึ้น เพื่อทดลองจัดการเรียนร่วมเป็นตัวอย่างแก่โรงเรียนอื่น ต่อมาโรงเรียนประเภทนี้ได้ขยายตัวออกไปหลายแห่งทั่วประเทศ

โรงเรียนการศึกษาพิเศษในญี่ปุ่นมีทั้งโรงเรียนพิเศษและโรงเรียนเรียนร่วม โรงเรียนพิเศษมี ๓ ประเภท คือ

๑. โรงเรียนสอนคนหูหนวก (School for the deaf)
๒. โรงเรียนสอนคนตาบอด (School for the blind)
๓. โรงเรียนสอนคนพิการ (School for the handicapped)

โรงเรียนประเภทที่ ๓ ยังจำแนกย่อยออกเป็น ๓ ประเภทคือ โรงเรียนสำหรับเด็กปัญญาอ่อน โรงเรียนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย และโรงเรียนสำหรับเด็กเจ็บป่วยเรื้อรัง ซึ่งส่วนมากเป็นเด็กที่มีความบกพร่องขั้นรุนแรง

เด็กที่มีความบกพร่องระดับปานกลางได้รับการจัดเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติ ซึ่งมีทั้งเรียนร่วมเต็มเวลาเรียนร่วมบางเวลาและชั้นพิเศษ เด็กเหล่านี้มี ๗ ประเภท โดย ๕ ประเภท ได้กล่าวถึงขั้นต้นแล้ว อีก ๒ ประเภทได้แก่ เด็กที่มีความบกพร่องทางการพูดและเด็กที่มีความบกพร่องทางอารมณ์ เด็กที่จะถูกส่งเข้าโรงเรียนพิเศษต้องได้รับการคัดเลือก ซึ่งมีวิธีการ และขั้นตอน ที่กฎหมายกำหนด กฎหมายการศึกษาของญี่ปุ่นกำหนดให้ทุกจังหวัด (Prefecture) จัดตั้งโรงเรียนพิเศษขึ้น ๑ โรงเรียนและรับเด็กในบริเวณเข้าเรียน อาจกล่าวได้ว่าเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่ได้รับการทางการศึกษา ได้แก่

๑. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นเล็กน้อย-ปานกลาง
๒. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ขั้นรุนแรง
๓. เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นเล็กน้อย-ปานกลาง
๔. เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินขั้นรุนแรง (หูหนวก)
๕. เด็กที่มีความบกพร่องทางการพูด
๖. เด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา ชั้นเล็กน้อย-ปานกลาง

๗. เด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา ชั้นรุนแรง (ตาบอด)
๘. เด็กที่มีความบกพร่องทางอารมณ์
๙. เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย
๑๐. เด็กที่มีความบกพร่องทางสุขภาพ (เจ็บป่วยเรื้อรัง)

หลักสูตร

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้มีหลักสูตรแห่งชาติสำหรับเด็กปกติ ขณะเดียวกัน ก็มีคู่มือการใช้หลักสูตรสำหรับเด็กพิการที่เรียนอยู่ในโรงเรียนเฉพาะด้วย คู่มือเหล่านี้จะให้คำแนะนำและแนวทางในการสอนเด็กพิการ ตลอดจนเนื้อหาวิชาในหลักสูตรที่จะนำมาสอนเด็กพิการ

การเข้าเรียน

เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจะทำการสำรวจเด็ก หากพบเด็กพิการเจ้าหน้าที่ทางการศึกษาของท้องถิ่นจะให้คำแนะนำผู้ปกครองในการส่งเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนที่เหมาะสมสอดคล้องกับลักษณะความพิการและความต้องการของผู้ปกครอง ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดระเบียบเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ โดยเด็กพิการส่วนใหญ่จะเรียนในโรงเรียนพิเศษ หรือชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ และจำนวนเด็กที่เรียนในโรงเรียนพิเศษมีประมาณร้อยละ ๔๓ ขณะที่ร้อยละ ๕๗ เรียนในชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ (ผดุง อารยะวิญญู, ๒๕๔๑ : ๔๖)

๔. การศึกษาพิเศษในประเทศออสเตรเลีย

นโยบายและการบริหารการศึกษาพิเศษ

รัฐบาลออสเตรเลียมีนโยบายในการส่งเสริมระบบการเรียนร่วม (mainstream) ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนปกติ หน่วยงานการศึกษาพิเศษที่มีอยู่จะยุบให้เหลือน้อยที่สุด จนไม่มีเลย หน่วยงานการศึกษาพิเศษนี้เกือบทุกรัฐในประเทศออสเตรเลียที่จัดอยู่ คือ

๑. โรงเรียนการศึกษาพิเศษทุกประเภท ตั้งแต่ประเภทหนัก (seven) จนถึงประเภทเล็กน้อย
๒. หน่วยงานการศึกษาพิเศษ (special unit) ครูการศึกษาพิเศษและผู้ที่ทำงานในสถาบันการศึกษาพิเศษ มีความเห็นว่า หน่วยงานการศึกษาพิเศษ สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษบางระดับยังจำเป็นต้องมีอยู่ในขณะที่มหาวิทยาลัยหลายแห่งในออสเตรเลีย ได้ค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวซึ่งผลของการวิจัยนั้นสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล เพราะได้จัดทำโปรแกรมการเรียนร่วมของเด็ก down system หรือ deaf-blind โดยใช้เทคนิคในการฝึกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และใช้เครื่องมือที่เหมาะสม ซึ่งสามารถช่วยให้

เด็กที่มีความต้องการพิเศษทั้งประเภทมีอาการน้อยจนถึงอาการหนัก ให้สามารถเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี และมีหนทางที่จะเข้าอยู่ในโครงการเรียนร่วมในโรงเรียนปกติได้

รูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษ

การศึกษาพิเศษในประเทศออสเตรเลียแบ่งเป็น ๓ ประเภท คือ

๑. การจัดโรงเรียนปกติ เกือบทุกรัฐจะจัดตามประเภทของความพิการเช่น

- ๑.๑ โรงเรียนสอนคนตาบอด
- ๑.๒ โรงเรียนสอนคนหูหนวก
- ๑.๓ โรงเรียนสอนบุคคลปัญญาอ่อน
- ๑.๔ โรงเรียนสอนบุคคลที่มีร่างกายพิการ
- ๑.๕ โรงเรียนสอนเด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมและสังคม
- ๑.๖ โรงเรียนสอนเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

ลักษณะโรงเรียนทั่วไป จะเป็นโรงเรียนที่มีจำนวนเด็ก ๕๐-๘๐ คน จนถึงขนาด ๑๐๐ กว่าคน ถือว่าเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ เช่น โรงเรียน Glen Waverly สำหรับโรงเรียนสอนคนที่มีร่างกายพิการมีเด็ก ๑๘๐ คน โรงเรียนการศึกษาพิเศษจะพยายามสร้างกระจายไปตามชุมชน จะขอยกตัวเลขให้เห็นชัดเจนถึงจำนวนโรงเรียนที่ได้จัดขึ้นในรัฐนิวเซาท์เวลส์มีประชากรประมาณ ๖ ล้านคน ซึ่งมีเด็กพิการในวัยเรียนประมาณร้อยละ ๓.๒๗๓ (๓๐,๔๑๙คน) โรงเรียนที่จัดการศึกษาพิเศษทั่วนิวเซาท์เวลส์มีกว่า ๓๐๐ โรงเรียน

๒. การจัดโรงเรียนเรียนร่วม โรงเรียนในประเทศออสเตรเลีย ปกติส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการรับเด็กพิการเข้าเรียนร่วม เพราะจะได้รับบริการเพิ่มเติมจากรัฐ อาทิ Resource teacher ครูเดินสอน และอุปกรณ์บางอย่างที่จำเป็น เนื่องจากโรงเรียนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษามีกระจายอยู่เต็มพื้นที่ และมีบริเวณเพียงพอกับประชากร ดังนั้น หากเด็กที่มีความต้องการพิเศษคนใดพร้อมก็ไม่มีปัญหาที่จะเข้ามาเรียนอยู่ในโรงเรียนปกติในทุกระดับตั้งแต่อนุบาล ก่อนวัยเรียน ประถม มัธยม วิทยาลัยเทคนิค หรือแม้แต่มหาวิทยาลัย

๓. การจัดการศึกษานอกระบบ เป็นการจัดเพื่อสนองความต้องการของท้องถิ่นและเป็นประเภทของการศึกษาที่ไม่มีอยู่ทั้งในโรงเรียนพิเศษและเรียนร่วม แต่ในบางครั้งก็เข้าไปจัดอยู่ในบริเวณอาคารเรียนหรือบริเวณโรงเรียน เพื่อช่วยโรงเรียนแก้ปัญหา เรียกว่า "special unit" นอกจากนี้ยังมีการจัดการศึกษาตามเตียงในโรงพยาบาล ตามบ้านของผู้พิการ ฯลฯ ซึ่งเป็นการช่วยกระจายบริการทางการศึกษาออกไปให้ทั่วถึง การจัดโปรแกรมสำหรับเด็กที่เล็กมาก ตั้งแต่อายุ ๐ ปีขึ้นไปนั้น แบ่งการจัดออกได้ ๒ รูปแบบคือ

๓.๑ การจัดโดยบุคลากรทางการแพทย์ จะเรียกว่า early intervention เพราะเน้นในด้าน การพัฒนาทางร่างกายในเชิงการแพทย์ และการพัฒนาการของเด็ก

๓.๒ การจัดโดยบุคลากรทางการศึกษา เช่น ที่ทันสมัย กรมการศึกษาของรัฐได้จัดโปรแกรม ช่วยพัฒนาเด็กในระดับอายุเดียวกัน แต่พัฒนาในเชิงการศึกษาโดยร่วมมือกับ คณะแพทย์ เรียกว่า early education รัฐบาลออสเตรเลียจะเน้นการให้ศึกษาผู้ปกครองและการพัฒนาเด็กที่แพทย์วินิจฉัยแล้วว่าสามารถ พัฒนาได้ทุกด้านเช่นเดียวกับเด็กปกติ จะมีทั้งการฝึกอบรมผู้ปกครอง เยี่ยมบ้านสาธิต ติดตามผล เพราะจาก ผลของการทดลองแล้วพบว่า เด็กพิการไม่ว่ามากหรือน้อย ไม่ว่าจะเป็เด็กพิการประเภทใดก็ตาม จะสามารถ เรียนรู้ได้เร็วหรือช้าขึ้นอยู่กับว่าเด็กคนนั้นจะได้รับการฝึกฝนในอายุหรือวัยขนาดใด ยิ่งได้รับการฝึกฝนตั้งแต่ อายุยังน้อยจะมีโอกาสลดสภาพของความรู้สึกว่าพิการลงอย่างแน่นอน และสามารถเข้าอยู่ในสังคมได้ในที่สุด

๓.๓ การค้นคว้า มหาวิทยาลัยหลายแห่งในออสเตรเลียให้ความสนใจเด็กพิการและได้ ทำการศึกษาค้นคว้า ทดลอง และนำผลนั้นมาเผยแพร่ให้ทั้งทางฝ่ายนโยบาย แผนงาน โรงเรียน และผู้ปกครอง ได้รับทราบ เพื่อขยายโครงการให้กว้างขวางขึ้น โครงการที่น่าสนใจคือ

๓.๑ โครงการศึกษาเรื่องการสอนเด็กที่มีความผิดปกติทางการได้ยินของ มหาวิทยาลัย โมนาซ โดยมี Dr.Stewart Sykes เป็นหัวหน้าทีม เครื่องมือที่ใช้อยู่ในชั้นกั้วหน้าและยังเป็น คลินิกสอนพูดด้วย

๓.๒ โครงการศึกษาประชากรคนพิการของมหาวิทยาลัยควีนส์แลนด์ ซึ่งได้พิมพ์ออก เผยแพร่แล้ว

๓.๓ โครงการศึกษาเรื่องการทำโปรแกรม soft ware หรือ Brisbane College of Advanced Education เกี่ยวกับคนตาบอด

๓.๔ โครงการศึกษาเรื่องการเรียนรู้ร่วมของเด็กประเภท Down's syndrome ของ มหาวิทยาลัยแมคควอรี

๓.๕ โครงการศึกษาเรื่องการพัฒนาภาษาของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ของมหาลั ยแมคควอรี

๓.๖ โครงการพัฒนาการสอนเด็กพิการซ้ำซ้อน เช่น deaf - blind, deaf- physically ; impaired ในด้านการสร้างภาษาและการเรียนรู้มหาลั ยแมคควอรี

๓.๗ โครงการ Distar ของมหาลั ยแมคควอรี

โครงการ Distar เป็นโครงการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนเด็กปัญญาอ่อนซึ่งอยู่ในแชนงงานของ SRA Project ของสหรัฐอเมริกา โครงการนี้มี Dr.Alex เป็นผู้อำนวยการโครงการ ได้ผลิตชุดการเรียน ๔ วิชา คือ

๑. คณิตศาสตร์

๒. ภาษา

๓. วิทยาศาสตร์

๔. สังคม

ชุดการเรียนรู้ทั้ง ๔ นี้มีรูปแบบที่แน่นอน ประกอบด้วยหนังสือ โครงการสอน แบบฝึกหัดและคู่มือครู นอกจากนี้ยังมีอุปกรณ์ประกอบด้วย จุดเน้นของโครงการ Distar คือการกำหนดรูปแบบของการเรียนและการสอนที่ตายตัว ครูและนักเรียนจะต้องเดินตามกฎเกณฑ์ ซึ่งอาจจะเป็นการดีสำหรับครูที่ยังไม่มีความชำนาญในการสอน

ขณะนี้ โครงการนี้ได้รับความร่วมมือจากองค์การเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์ และ วัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ ช่วยเหลือในการอบรมครูในประเทศปาปัวนิวกินี ไนโรบี และอีกหลายประเทศในแอฟริกา วิธีการอบรมเป็นแบบก้าวหน้า Dr.Alex ได้ยืนยันว่าในระยะเวลา ๔ สัปดาห์ เขาสามารถให้การฝึกอบรมครูได้ถึง ๔ รุ่น รุ่นละ ๕๐ คน

๓.๘ โครงการพัฒนาภาษาของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยคัมเบอร์แลนด์

๓.๙ โครงการพัฒนาเครื่องมือช่วยคนพิการของมหาวิทยาลัยสแมเนีย เป็นต้น

๔. การใช้สื่อสารการเรียนรู้ โรงเรียนเกือบทุกประเภทในประเทศออสเตรเลียมีความตื่นตัวในการนำเครื่องคอมพิวเตอร์ มาใช้ในด้าน การเรียนการสอนทั้งในรูปของเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และ มีการพัฒนาทั้ง soft ware และ hard ware มาใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งน่าจะเป็นการคุ้มค่ากับการลงทุน เช่น เด็กที่มีความพิการประเภท C.P. ที่ค่อนข้างจะรุนแรง ไม่สามารถจะใช้แขน มือ แม้แต่ขา ที่เป็นประโยชน์ในการทำงานมากนัก ทั้งที่มีความสามารถทางสมองดี ในอดีตจะใช้เครื่องพิมพ์ดีดไฟฟ้าหรือการบังคับสวิตซ์ด้วยศีรษะให้มอเตอร์ทำงานมาใช้เป็นสื่อ ในการเรียนรู้ราคาของการลงทุนตกชุดละ ๒๐,๐๐๐ บาทเศษ ปัจจุบันคอมพิวเตอร์ขนาดปานกลางก็มี ถ้าหากจะนำมาทดลองใช้ทดแทนเครื่องพิมพ์ดีด ก็น่าจะคุ้มค่าและ สะดวกกว่า

นอกจากคอมพิวเตอร์แล้ว ยังได้นำเครื่องอิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ เข้ามาช่วยในการเรียนการสอน กระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งศูนย์คอมพิวเตอร์ขึ้นใช้งานเองพร้อมทั้งร่วมมือกับโรงเรียนและมหาลัยในท้องถิ่นนั้น พัฒนาโปรแกรมขึ้นมาใช้ให้เหมาะสมกับความสามารถของเด็ก จะเห็นได้ว่าจากการศึกษาพิเศษในประเทศออสเตรเลีย มีการจัดบริการค่อนข้างทั่วถึงมีบุคลากรที่ค่อนข้างสมบูรณ์ สื่อการสอนที่พร้อมและก้าวหน้า สำหรับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กฉลาดและเด็กที่มีความสามารถเฉพาะทางนั้น ประเทศออสเตรเลีย ดำเนินการดังนี้

๔.๑ กำหนดเป้าหมายของหลักสูตรให้ชัดเจนว่าจะพัฒนาเด็กไปเพื่ออะไร เป็น
ระยะเวลาานานเท่าใด

๔.๒ ไม่แยกเด็กออกมาโดยเฉพาะ

๔.๓ ไม่มีการเลื่อนชั้นเป็นกรณีพิเศษ

๔.๔ การทำกิจกรรม ควรทำเป็นกลุ่ม เพื่อให้เกิด interaction จะได้เกิดความรู้สึกที่
ดีต่อกัน และทำงานร่วมกันได้

๔.๕ การดูแลเด็กควรดูที่ผลสัมฤทธิ์อย่างเดี่ยว ควรดูผลผลิตผลและการแก้ปัญหา
ด้วย (ศูนย์พัฒนาศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย. ๒๕๒๙ : ๓๙)

๕.การศึกษาพิเศษในประเทศสวีเดน

ระบบการศึกษา

โรงเรียนการศึกษาพิเศษในสวีเดนดำเนินการโดยกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดโรงเรียนสำหรับคนพิการ
ขึ้นเช่นเดียวกับโรงเรียนเด็กปกติ และมีโครงการพิเศษที่จะนำเด็กพิการเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติทุกแห่งเท่าที่
จะทำได้ โดยรัฐเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด ระบบการศึกษาครอบคลุมถึงโรงเรียนภาคบังคับ ๙ ปี
โรงเรียนเตรียมเข้ามหาวิทยาลัย (Gymnasium) โรงเรียน ชั้นสูง (Continuation school) และโรงเรียนอาชีพ
(Vocational school) มีสภาการศึกษาระหว่างชาติเป็นผู้รับผิดชอบ สภาการศึกษาแห่งชาติ และสภา
การศึกษาแห่งท้องถิ่น รับผิดชอบย่อย ลงไป

การศึกษาพิเศษในประเทศสวีเดน มีการสอน ๓ แบบคือ

๑. การสอนภายในระบบโรงเรียนปกติ จัดในรูปของชั้นพิเศษ และการสอนแยกเป็นพิเศษ (การสอนใน
คลินิก และการสอนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง) โดยได้รับความสนับสนุนทางเทคนิค การสอน การแพทย์ และทาง
สังคม

๒. การสอนพิเศษ แก่เด็กซึ่งสูญเสียการได้ยินหรือทางสายตารุนแรง(หูหนวก- ตาบอด) จะจัด
ขึ้นในโรงเรียนสำหรับเด็กหูหนวก และตาบอดของรัฐ

๓. การสอนเด็กที่ผิดปกติทางสมอง (Mentally retard) จะจัดการสอนในโรงเรียนสำหรับเด็กปัญญา
อ่อนโดยเฉพาะ

กฎหมายการศึกษาของสวีเดน (Education Act) มีกฎหมายต่าง ๆ กำหนดลักษณะเด็กพิการดังนี้

- เด็กเรียนช้า (Slow learners)
- เด็กมีวุฒิภาวะช้า (Retarded maturity)
- เด็กผิดปกติทางการอ่านเขียน (Reading and writing disorder)

- เด็กมีปัญหาในการเรียนคณิตศาสตร์ (difficulties with mathematics)
- เด็กที่มีปัญหาทางการพูด (Speech difficulties)
- เด็กที่มีปัญหาในการปรับตัว (Emotionally disturbed)
- เด็กที่มีปัญหาทางการได้ยิน (hearing impaired)
- เด็กที่เห็นเพียงบางส่วน (part sighted)
- เด็กผิดปกติทางกล้ามเนื้อ (moter handicapped)

กฎหมายนี้จะครอบคลุมถึงเด็กทุกคน รวมทั้งเด็กที่หูหนวกและตาบอดนอกจากนั้นจะมี กฎหมายโรงเรียนซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษในโรงเรียนปกติ และกฎหมายโรงเรียนพิเศษเกี่ยวข้องกับโรงเรียนพิเศษสำหรับเด็กหูหนวก และตาบอด

แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอน

- โรงเรียนในปัจจุบันมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เด็กแต่ละคนได้รับสิ่งที่เขาต้องการ ในแง่เกี่ยวกับการสอน การเลี้ยงดู และการระงับรักษา
- ให้โอกาสแก่เด็กเพื่อจะได้เรียนวิชาที่เหมาะสมแก่ความถนัดของเด็กแต่ละคน
- ให้โอกาสที่เหมาะสมแก่ความสามารถและความพอใจในความสำเร็จ
- การสอนทุกอย่างในโรงเรียนภาคบังคับ ๙ ปี พยายามที่จะสร้างเนื้อหาให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของเด็ก

ครูผู้สอนต้องอาศัยทักษะในการสอนและใช้จิตวิทยาเข้าช่วย ครูต้องมีความรู้พื้นฐาน ที่จะเผชิญกับปัญหาความพิการของเด็ก

ในระดับขั้นต้นของโรงเรียนภาคบังคับ ครูประจำชั้นทุกคนจะต้องสละเวลาเพื่อนสอนพิเศษคนละ ๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ในช่วงเวลานี้ ครูจะต้องสอนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มให้แก่เด็กทำงานซ้ำถ้าหลัง เด็กไม่มีวุฒิภาวะหรือพัฒนาช้ากว่าที่ควร

ครูต้องแก้ไขการอ่าน และเขียนที่ผิดปกติ และให้เน้นในเรื่องจำนวน ส่วนเด็กที่ไม่ได้รับความช่วยเหลือเพียงพอในช่วงเวลานี้ ครูควรให้ความช่วยเหลือโดยการสอนพิเศษในรูปอื่น

การจัดเด็กเข้าเรียนชั้นพิเศษ เป็นแนวโน้มเพิ่มเสริมการสอนในชั้นเรียนให้ดีขึ้น ครูที่ได้รับการฝึกฝนมาเป็นพิเศษหลาย ๆ ทาง มีโอกาสช่วยเหลือการสอนพิเศษได้มากทั้งสอนเป็นรายบุคคลและชุมชน และยังได้มีโอกาสเป็นผู้ช่วยเหลือครูและนักเรียนเป็นรายบุคคลและกลุ่มย่อย ๆ อีกมาก เป็นการช่วยแก้ปัญหาเด็กพิการได้อย่างมาก (วิทยาลัยครูสวนดุสิต ๒๕๒๖ : ๑๒๙-๑๓๕)

มหาวิทยาลัยที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) รับรอง

สถานศึกษา	คุณวุฒิ	สาขาวิชาเอก	หนังสือที่ ก.ค.ศ. รับรอง	หมายเหตุ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	ประกาศนียบัตรชั้นสูง เฉพาะทาง	การศึกษาพิเศษ		
มหาวิทยาลัยบูรพา	ประกาศนียบัตรชั้นสูง เฉพาะทาง	การศึกษาพิเศษ		
มหาวิทยาลัยนเรศวร	ประกาศนียบัตรชั้นสูง เฉพาะทาง	การศึกษาพิเศษ		
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	จิตวิทยาครูการศึกษาพิเศษ	ที่ ศธ ๐๒๐๖.๒/๑๖๘๑ ลว. ๙ ตค. ๕๐	หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๔๗
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	การบริหารการศึกษาพิเศษ	ที่ ศธ ๐๒๐๖.๒/๑๖๘๑ ลว. ๙ ตค. ๕๐	หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๔๗
มหาวิทยาลัยราชภัฏ กำแพงเพชร	ครุศาสตรบัณฑิต	การศึกษา (การศึกษาพิเศษ)		หลักสูตร ๕ ปี / หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๔๖
มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา	ครุศาสตรบัณฑิต	การศึกษาพิเศษ	ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/๒๓๓ ลว. ๗ พ.ค. ๒๕๕๒	หลักสูตร ๕ ปี/ ปี พ.ศ. ๒๕๔๗
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	การศึกษามหาบัณฑิต	การศึกษาพิเศษ	ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/๒๔๔ ลว. ๗ พ.ค. ๒๕๕๒	หลักสูตร ๕ ปี / หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๔๗
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	ครุศาสตรบัณฑิต	การศึกษาพิเศษ	ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/๒๕๕ ลว. ๗ พ.ค. ๒๕๕๒	หลักสูตร ๕ ปี / ปี พ.ศ. ๒๕๔๗
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูล สงคราม	ครุศาสตรบัณฑิต	การศึกษาพิเศษ	ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/๓๔๓ ลว. ๑๒ มิ.ย. ๒๕๕๒	หลักสูตร ๕ ปีสาขาวิชา การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	ครุศาสตรบัณฑิต	การศึกษาพิเศษ	ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/๓๐๙ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒	หลักสูตร ๕ ปี / หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๙
มหาวิทยาลัยราชภัฏ กำแพงเพชร	ครุศาสตรบัณฑิต	การศึกษาพิเศษ	ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/๓๑๑ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒	หลักสูตร ๕ ปี / หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๙
มหาวิทยาลัยศรีโสภณ	ครุศาสตรบัณฑิต	การศึกษาพิเศษ	ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/๒๔๓ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๒	หลักสูตร ๕ ปี / หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๔๗
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	ครุศาสตรบัณฑิต	การศึกษาพิเศษ	ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/๓๑๖ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒	หลักสูตร ๕ ปี
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	ครุศาสตรบัณฑิต	การศึกษาพิเศษ	ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/๓๑๖ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน	หลักสูตร ๕ ปี
มหาวิทยาลัยราชภัฏ กำแพงเพชร	ครุศาสตรบัณฑิต	การศึกษาพิเศษ	ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/๑๖๙ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๒๒	หลักสูตร ๕ ปี / หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๔๖

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	การศึกษาพิเศษ	ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/๒๖๑ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓	(หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๔๗)
มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา	ครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร ๕ ปี)	การศึกษาพิเศษและ การศึกษาปฐมวัย	ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/๓๐๐ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๓)	(หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑)
มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา	ครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร ๕ ปี)	การศึกษาพิเศษ	ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/๑๒๕ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔	(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๘)
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	ครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร ๕ ปี)	การศึกษาพิเศษ	ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/๑๒๖ ลงวันที่ ๒๑ ก.พ. ๕๔	(หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๐)
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพ พรรณี	ครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร ๕ ปี)	การศึกษาพิเศษ	ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/๒๘๙ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน	(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๐)
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	ครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร ๕ ปี)	การศึกษาพิเศษ	ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/๒๔๓ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม	(หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๔๗)
มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม	ครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร ๕ ปี)	การศึกษาพิเศษ	ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/๕๖๓ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม	(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๙)
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	ครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร ๕ ปี)	การศึกษาพิเศษ	ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/๕๖๔ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม	(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๙)
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร ๕ ปี)	การศึกษาพิเศษ	ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/๕๖๙ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม	(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๐)
มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี	ครุศาสตรบัณฑิต	การศึกษาพิเศษ	ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/๒๕๕ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม	หลักสูตร ๕ ปี

ที่มา : กลุ่มพัฒนาระบบบริหารการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการและผู้ด้อยโอกาส สำนักบริหารการศึกษาพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ
ข้อมูลเมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๖.

รายชื่อโรงเรียนการศึกษาพิเศษ ๔๓ โรงเรียน พร้อมที่อยู่ E - mail *

ที่	โรงเรียนการศึกษาพิเศษ	จังหวัด	ชื่อ E - mail
๑	เศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์	กรุงเทพมหานคร	Setsatian@yahoo.com
๒	โสตศึกษาทุ่งมหาเมฆ	กรุงเทพมหานคร	sotthung_bkk1@hotmail.com
๓	โสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี	นนทบุรี	ssnonburi@obec.go.th
๔	โสตศึกษาจังหวัดนครปฐม	นครปฐม	ssm.np@Thaimail.com
๕	โสตศึกษาจังหวัดสงขลา	สงขลา	sod_songkhla@hotmail.com
๖	สงขลาพัฒนาปัญญา	สงขลา	skpp@thai.com
๗	โสตศึกษาจังหวัด นครศรีธรรมราช	นครศรีธรรมราช	sotnakhon@hotmail.com
๘	นครศรีธรรมราชปัญญานุกูล	นครศรีธรรมราช	nakhonsipunya@thaimail.com
๙	สอนคนตาบอดภาคใต้ฯ	สุราษฎร์ธานี	sbtblind@yahoo.co.th
๑๐	ชุมพรปัญญานุกูล	ชุมพร	chpanyanukul@hotmail.com
๑๑	ภูเก็ตปัญญานุกูล	ภูเก็ต	ssphuket@obec.go.th
๑๒	โสตศึกษาเทพรัตน์	ประจวบคีรีขันธ์	THEPPARATSAPC@THAIMAIL.COM SEMUI_1@HOTMAIL.COM
๑๓	สุพรรณบุรีปัญญานุกูล	สุพรรณบุรี	Suphanpanya@hotmail.com
๑๔	ลพบุรีปัญญานุกูล	ลพบุรี	sslopburi@obec.go.th
๑๕	โสตศึกษาจังหวัดตาก	ตาก	deaftak@hotmail.com
๑๖	นครสวรรค์ปัญญานุกูล	นครสวรรค์	ssnakhonsawan@obec.go.th
๑๗	พิษณุโลกปัญญานุกูล	พิษณุโลก	panyanukhun@chaiyocom
๑๘	โสตศึกษาอนุสารสุนทร	เชียงใหม่	anusansunthorn@hotmail.com
๑๙	สอนคนตาบอดภาคเหนือ	เชียงใหม่	SSChiangmai@obec.go.th
๒๐	กาวิละอนุกุล	เชียงใหม่	INFO@KAWILAANUKUL.COM
๒๑	โสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น	ขอนแก่น	sskhonkaen@obec.go.th
๒๒	โสตศึกษาจังหวัดอุดรธานี	อุดรธานี	ssudonthani@obec.go.th
๒๓	อุบลปัญญานุกูล	อุบลราชธานี	SSUbonpanyanukun@obec.go.th ubonpanya@obec.go.th
๒๔	โสตศึกษาจังหวัดมุกดาหาร	มุกดาหาร	sod_muk@yahoo.com

* ที่มา : สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๕ สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๖.

ที่	โรงเรียนการศึกษาพิเศษ	จังหวัด	ชื่อ E - mail
๒๕	กาฬสินธุ์ปัญญานุกูล	กาฬสินธุ์	sskalasin@obec.go.th sskalasin@thaimail.com
๒๖	โสตศึกษาจังหวัดสุรินทร์	สุรินทร์	sssurin@obec.go.th
๒๗	นครราชสีมาปัญญานุกูล	นครราชสีมา	punyanukul_korat1@hotmail.com
๒๘	โสตศึกษาจังหวัดชลบุรี	ชลบุรี	sschonburi@obec.go.th
๒๙	ระยองปัญญานุกูล	ระยอง	rayong_panya@yahoo.co.th
๓๐	เพชรบุรีปัญญานุกูล	เพชรบุรี	sch_pbp@thaimail.com
๓๑	โสตศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี	กาญจนบุรี	Kan_schooldeaf@hotmail.com
๓๒	โสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์	เพชรบูรณ์	ssphetchabun@obec.go.th
๓๓	พิจิตรปัญญานุกูล	พิจิตร	phichitpanya@hotmail.com
๓๔	เชียงรายปัญญานุกูล	เชียงราย	chiangraipanya@hotmail.com chiangraipanya@yahoo.com
๓๕	น่านปัญญานุกูล	น่าน	Nanpanyanukul@yahoo.com
๓๖	แพร่ปัญญานุกูล	แพร่	ssphrae@obec.go.th
๓๗	ศรีสังวาลย์ขอนแก่น	ขอนแก่น	sskhonkaen1@obec.go.th
๓๘	โสตศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด	ร้อยเอ็ด	ssroiet@obec.go.th
๓๙	โสตศึกษาจังหวัดชัยภูมิ	ชัยภูมิ	sschaiyaphum@obec.go.th
๔๐	โสตศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี	ปราจีนบุรี	sodprachin@yahoo.com
๔๑	ฉะเชิงเทราปัญญานุกูล	ฉะเชิงเทรา	panyanukool@hotmail.com
๔๒	ศรีสังวาลย์เชียงใหม่	เชียงใหม่	ssrisawan@obec.go.th
๔๓	โสตศึกษาปานเลิศ	ลพบุรี	parnlert_School@hotmail.com Prisan.Suk@Chaiyo.com Warunsirifon@hotmail.com Kookkrsw@hotmail.com

ข้อมูลจำนวนเด็กพิการ งบประมาณ และจำนวนครูจำแนกตามระดับการศึกษา ครูที่ผ่านการอบรม ครูที่ได้รับเงิน พ.ค.ศ.

ที่มา : กผง., กบบ., กศร. วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๕

ลำดับ	หน่วยงาน	จำนวนเด็กพิการ (คน)	งบประมาณ	จำนวนครู (คน)							จำนวนครูที่ผ่านการอบรม	จำนวนครู/พ.นง.ราชการที่ได้รับเงิน พ.ค.ศ.	
				ข้าราชการครู			พนักงานราชการ	ครูอัตราจ้างชั่วคราว	ครูพี่เลี้ยง	รวม			
				ป.ตรี	ป.โท	วุฒิอื่น							
๑	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)	๑,๙๙๘	๒๓,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
๒	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)	๑,๓๒๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
๓	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.)	๑๑,๐๐๐	๑๘,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	-	*๖๖๕	-	
๔	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)	๔,๕๓๗	๑,๘๖๕,๖๐๐	-	-	-	-	-	-	-	*๒๓๒	-	๒๓๓
๕	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.)	๗,๗๙๓	๓๕,๗๐๘,๑๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๖	สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (กทม.)	๒,๗๔๕	๘๙๔,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	-	*๑๕๑	-	-
๗	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	๓๒๓,๖๐๙	๒,๖๔๔,๖๘๘,๙๐๐	-	-	-	-	-	-	-	๓๗,๙๒๗	-	-
	- สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ (สศศ.)			* ๓,๙๒๓			๒,๓๘๐	๓๐๖	๓,๗๔๘	๑๐,๓๕๗	-	๒,๘๕๘	
	- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สพป.)			๒,๙๒๒	๔๙๕	๒๑,๕๖๗	๑,๒๖๓	-	-	๒๖,๒๔๗	๒,๒๘๐	๓๙๓	
	- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.)			๑๘๐	๑๘	๑,๐๘๓	๓	-	-	๑,๒๒๓	๓๙	-	
๘	กองทุนส่งเสริมและพัฒนาศึกษาสำหรับคนพิการ	-	๑๕๐,๐๐๐,๐๐๐										
	รวมทั้งสิ้น	๓๕๓,๐๐๒	๒,๘๗๙,๑๕๖,๖๐๐	๓,๑๐๒	๔,๔๓๖	๒๒,๖๕๐	๓,๖๔๖	๓๐๖	๓,๗๔๘	๓๘,๙๖๕	๒,๓๑๙	๓,๔๘๒	

หมายเหตุ : * ข้อมูลอยู่ระหว่างการสำรวจวุฒิการศึกษา

งบประมาณ ๘ แห่ง รวมทั้งสิ้น	๒,๘๗๙,๑๕๖,๖๐๐	บาท
จำนวนเด็กพิการ ๗ แห่ง รวมทั้งสิ้น	๓๕๓,๐๐๒	คน
จำนวนครูการศึกษาพิเศษ/ครูเรียนร่วม รวมทั้งสิ้น	๓๘,๙๖๕	คน
๑. ข้าราชการครู วุฒิการศึกษาพิเศษ ป.ตรี/ ป.โท	๗,๕๓๘	คน
๒. ข้าราชการครู วุฒิการศึกษาอื่น	๒๒,๖๕๐	คน
๓. พนักงานราชการ (ปฏิบัติหน้าที่ครูผู้สอน)	๓,๖๔๖	คน
๔. ข้าราชการครู อยู่ระหว่างการสำรวจคุณวุฒิ	๔,๙๗๔	คน
๕. ครูอัตราจ้างชั่วคราว	๓๐๖	คน
๖. ครูพี่เลี้ยง	๓,๗๔๘	คน

ความต้องการอบรมหลักสูตรครูการศึกษาพิเศษเพื่อขอรับเงิน พ.ค.ศ.

จากการสำรวจข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ มีครูที่มีความต้องการเข้ารับการอบรม จำนวน ๘,๒๙๘ คน

จาก ๑๘๐ เขตพื้นที่การศึกษา (สพฐ. มีเขตพื้นที่การศึกษา ๒๒๕ เขต) และสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.*

การเสนอร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ฉบับนี้ ต่อเนื่องมาจากพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓ ซึ่งได้บัญญัติให้ครูการศึกษาพิเศษซึ่งทำการสอนคนพิการต้องมีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป ทำให้ไม่สามารถแต่งตั้งครูที่มีวุฒิการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีขึ้นเป็นครูการศึกษาพิเศษได้ มีผลให้ครูการศึกษาพิเศษซึ่งทำการสอนคนพิการมีไม่เพียงพอ นอกจากนี้องค์ประกอบของ คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ มาตรา ๑๑ สมควรปรับปรุงให้เหมาะสมและสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ดังนั้น เมื่อร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีผลใช้บังคับจะก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. สามารถลดปัญหาการขาดแคลนครูการศึกษาพิเศษที่ปฏิบัติหน้าที่สอน จัดการศึกษา นิเทศ หรือทำหน้าที่อื่นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนได้
๒. ทำให้ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนการศึกษาพิเศษที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวนมากมีโอกาสได้รับการประเมินและยกระดับการประเมินเป็นครูการศึกษาพิเศษ อย่างเป็นธรรม และครอบคลุมทั่วถึงกัน หากผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด
๓. โรงเรียนการศึกษาพิเศษ ทั้ง ๔๓ โรง มีการศึกษาพิเศษเพียงพอและสามารถ จัดการเรียนการสอนที่ได้มาตรฐานการเรียนการสอนศึกษาพิเศษ และมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการ มากขึ้น
๔. คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ สามารถทำหน้าที่ได้อย่าง มีประสิทธิภาพมากขึ้น

* ที่มา : นายทศวิณห์ เกียรติทัตต์ วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย สำนักงานกฎหมาย วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๖.

ข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. การกำหนดให้มีการประเมินทักษะการสอนคนพิการตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ มาตรา ๓ กำหนด เพียงอย่างเดียว นั้น จะสามารถคัดสรรและเลือกครูการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

๒. ควรจะต้องมีการเพิ่มเติมทักษะให้ครูการศึกษาพิเศษที่ผ่านการประเมินทักษะการสอนคนพิการดังกล่าวด้วยการฝึกอบรมเพิ่มเติมก่อนที่จะปฏิบัติหน้าที่สอน จัดการศึกษา นิเทศ หรือทำหน้าที่อื่นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการด้วยหรือไม่

ภาคผนวก

- : พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑
- : ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑
กับร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- : รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎร (ฉบับปรับปรุง)
- : ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑

(๑)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

พระราชบัญญัติ
การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ
พ.ศ. ๒๕๕๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑
เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“คนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใดประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาที่ต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

“ผู้ดูแลคนพิการ” หมายความว่า บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุตร สามเณร ภรรยา ญาติ พี่น้องหรือบุคคลอื่นใดที่รับดูแลหรือรับอุปการะคนพิการ

“แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล” หมายความว่า แผนซึ่งกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ ตลอดจนกำหนดเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเฉพาะบุคคล

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕/ตอนที่ ๒๘ ก/หน้า ๑/๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

“เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก” หมายความว่า เครื่องมือ อุปกรณ์ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์หรือบริการที่ใช้สำหรับคนพิการโดยเฉพาะ หรือที่มีการดัดแปลงหรือปรับใช้ให้ตรงกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละบุคคล เพื่อเพิ่ม รักษา คงไว้ หรือพัฒนาความสามารถและศักยภาพที่จะเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร การสื่อสาร รวมถึงกิจกรรมอื่นใดในชีวิตประจำวันเพื่อการดำรงชีวิตอิสระ

“ครูการศึกษาพิเศษ” หมายความว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป และปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน

“การเรียนรู้ร่วม” หมายความว่า การจัดให้คนพิการได้เข้าศึกษาในระบบการศึกษาทั่วไปทุกระดับและหลากหลายรูปแบบ รวมถึงการจัดการศึกษา ให้สามารถรองรับการเรียนการสอนสำหรับคนทุกกลุ่มรวมทั้งคนพิการ

“สถานศึกษาเฉพาะความพิการ” หมายความว่า สถานศึกษาของรัฐหรือเอกชนที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการโดยเฉพาะ ทั้งในลักษณะอยู่ประจำ ไป กลับ และรับบริการที่บ้าน

“ศูนย์การศึกษาพิเศษ” หมายความว่า สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการ ตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการจนตลอดชีวิต และจัดการศึกษาอบรมแก่ผู้ดูแลคนพิการ ครู บุคลากรและชุมชน รวมทั้งการจัดสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใด ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในประกาศกระทรวง

“ศูนย์การเรียนรู้เฉพาะความพิการ” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการโดยเฉพาะ โดยหน่วยงานการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์และสถาบันทางสังคมอื่น เป็นผู้จัด ตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา อุดมศึกษาและหลักสูตรระยะสั้น

“องค์กรคนพิการแต่ละประเภท” หมายความว่า องค์กรสมาชิกระดับชาติตามประเภทความพิการที่ได้แจ้งชื่อไว้กับสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบหรือประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

มาตรา ๕ คนพิการมีสิทธิทางการศึกษาดังนี้

(๑) ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

(๒) เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น

(๓) ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษา ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล

มาตรา ๖ ให้ครูการศึกษาพิเศษในทุกสังกัดมีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนพิเศษตามที่กฎหมายกำหนด

ให้ครูการศึกษาพิเศษ ครู และคณาจารย์ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพองค์ความรู้การศึกษาต่อเนื่องและทักษะในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๗ ให้สถานศึกษาของรัฐและเอกชนที่จัดการเรียนร่วม สถานศึกษาเอกชนการกุศลที่จัดการการศึกษาสำหรับคนพิการโดยเฉพาะ และศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานได้รับเงินอุดหนุนและความช่วยเหลือเป็นพิเศษจากรัฐ

หลักเกณฑ์และวิธีการในการรับเงินอุดหนุนและความช่วยเหลือเป็นพิเศษ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๘ ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ และต้องมีการปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในประกาศกระทรวง

สถานศึกษาในทุกสังกัดและศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการอาจจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ในรูปแบบที่หลากหลายทั้งการเรียนร่วม การจัดการศึกษาเฉพาะความพิการ รวมถึงการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ การพัฒนาศักยภาพในการดำรงชีวิตอิสระการพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็น การฝึกอาชีพ หรือการบริการอื่นใด

ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดสภาพแวดล้อม ระบบสนับสนุนการเรียนการสอน ตลอดจนบริการเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

ให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาในทุกสังกัด มีหน้าที่รับคนพิการเข้าศึกษาในสัดส่วนหรือจำนวนที่เหมาะสม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด
สถานศึกษาใดปฏิเสธไม่รับคนพิการเข้าศึกษา ให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามกฎหมาย

ให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนผู้ดูแลคนพิการและประสานความร่วมมือจากชุมชนหรือนักวิชาชีพเพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาทุกระดับ หรือบริการทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ

มาตรา ๙ ให้รัฐจัดเงินอุดหนุนเพื่อส่งเสริมการวิจัยพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง และการพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและความสามารถในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

ให้รัฐจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการและสถานศึกษาที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

มาตรา ๑๐ เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ ข้อกำหนด ระเบียบหรือประกาศ แล้วแต่กรณี ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๒

การส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

มาตรา ๑๑ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ประกอบด้วย

- (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ
- (๒) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการคนหนึ่ง และผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นคนพิการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง
- (๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อธิบดีกรมสุขภาพจิต อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและเลขาธิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสิบสามคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงในด้านการบริหารการศึกษา ด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ ด้านกฎหมาย ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านรวมกัน ทั้งนี้ อย่างน้อยเจ็ดคนต้องมาจากองค์กรคนพิการแต่ละประเภท

ให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นเลขานุการ และให้แต่งตั้งข้าราชการในสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ แผนการจัดสรรทรัพยากรและแนวทางการพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทุกระบบและทุกระดับต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

(๒) เสนอความเห็นและให้คำปรึกษาต่อรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการกำหนดหลักสูตร การกำหนดมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา การประเมินและการทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ การได้มาและจำนวนเงินค่าตอบแทนพิเศษของครูการศึกษาพิเศษ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ

(๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการของหน่วยงานในทุกสังกัดที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ รวมทั้งอนุมัติโครงการหรือแผนงานที่จะใช้เงินกองทุนในส่วนที่เกินกว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุน

(๔) วางระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ การอุดหนุนทางการศึกษา การจัดสรรเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการของสถานศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนรวมทั้งศูนย์การเรียน เฉพาะความพิการ

(๕) ส่งเสริมสนับสนุนและช่วยเหลือกิจกรรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการการศึกษาสำหรับคนพิการ รวมทั้งสนับสนุนโครงการเพื่อสิทธิทางการศึกษาของคนพิการ

(๖) ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการศึกษาสำหรับคนพิการอย่างบูรณาการ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครูการศึกษาพิเศษ ครู และคณาจารย์ให้มีความรู้ การศึกษาต่อเนื่อง และทักษะในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

(๗) วางระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุน โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังตามมาตรา ๒๓ (๑)

(๒)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๘) วางระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการตามมาตรา ๒๓ (๒)

(๙) วางระเบียบเกี่ยวกับการจัดทำรายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนตามมาตรา ๒๓ (๓)

(๑๐) วางระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินกองทุน การตัดหนี้เป็นสูญโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังตามมาตรา ๒๔

(๑๑) วางระเบียบเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐาน ให้การรับรอง หรือเพิกถอนการรับรองแก่สถานศึกษาของรัฐและเอกชนที่จัดการเรียนร่วม สถานศึกษาเอกชนการกุศลที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ และศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ

(๑๒) ปฏิบัติงานอื่นตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่กฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ภายในหกสิบวัน ในระหว่างที่ยังไม่ได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไป จนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๖) รัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือมีความประพฤติ

เสื่อมเสีย

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลืออยู่ไม่ถึงหกสิบวันจะไม่ดำเนินการเพื่อให้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้

มาตรา ๑๖ การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่า
กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมครั้งใดถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติ
หน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการตามลำดับเป็นประธานในที่ประชุม หากรองประธานกรรมการ
ไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ทั้งหมด ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคน
หนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีหนึ่งเสียง
ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็น
เสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๗ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือ
ปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

การประชุมของคณะอนุกรรมการ ให้นำมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๘ ให้สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานทำหน้าที่เกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการ รวมทั้งให้มีหน้าที่
ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาสำหรับคน
พิการในสถานศึกษา รวมทั้งประเมินและรายงานผลต่อคณะกรรมการ

(๒) สนับสนุนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดการเรียนร่วมแก่คนพิการใน
เขตพื้นที่รับผิดชอบอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

(๓) วิจัย และพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของคนพิการ

(๔) ผลิต วิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดการศึกษา
สำหรับคนพิการ

(๕) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสรรเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก

(๖) ดำเนินการเกี่ยวกับงานธุรการของกองทุน

(๗) ส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานทางการศึกษาสามารถผลิต และพัฒนา
เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

(๘) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน
ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

(๙) ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษา
สำหรับคนพิการให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา

ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสนับสนุน กำกับ ดูแล ให้สำนัก
บริหารงานการศึกษาพิเศษปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษให้เป็นไปตามนโยบายแนวทาง และแผนปฏิบัติราชการของกระทรวงและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรา ๑๙ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีหน้าที่ดำเนินการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการจัดการเรียนร่วม การนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามที่กฎหมายกำหนด

เพื่อให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาศึกษาขั้นพื้นฐานให้การสนับสนุนทรัพยากร องค์ความรู้ และบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มาตรา ๒๐ ให้สถานศึกษาเฉพาะความพิการของรัฐมีหน้าที่จัดการศึกษาตามภารกิจแก่คนพิการ โดยมีฐานะเป็นนิติบุคคล

หมวด ๓

กองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ

มาตรา ๒๑ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้น เรียกว่า “กองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ” ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อใช้จ่ายในการส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง โดยกองทุนประกอบด้วย

(๑) เงินและทรัพย์สินที่โอนมาจากเงินกองทุนการศึกษาสำหรับคนพิการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยกองทุนการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๖

(๒) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

(๓) เงินอุดหนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๔) เงินรายได้ที่ได้จากการออกสลากหรือการจัดกิจกรรม

(๕) ดอกผลและผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

(๖) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้

(๗) รายได้บางส่วนจากภาษีของสินค้าและบริการที่เป็นสาเหตุแห่งความพิการตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๒๒ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นประธานกรรมการ รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาศึกษาขั้นพื้นฐานที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาศึกษาขั้นพื้นฐานมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการคนหนึ่ง ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้แทนองค์กรคนพิการหนึ่งคนเป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการ

อุดมศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงานประมง ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนสิบเอ็ดคน ในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้แทนองค์การคนพิการแต่ละประเภทอย่างน้อยเจ็ดคนเป็นกรรมการ และให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๒๓ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกองทุน รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการลงทุน การหาประโยชน์และการจัดการกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

(๒) พิจารณานุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๔) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนมอบหมาย

มาตรา ๒๔ การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินกองทุน และการตัดหนี้เป็นสูญให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดทำงบการเงินส่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุนในรอบปีแล้วทำรายงานผลการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๒๖ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง และการประชุมของคณะกรรมการบริหารกองทุนโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๗ เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว ให้โอนบรรดาเงิน ทรัพย์สิน สิทธิหนี้ของกองทุนการศึกษาสำหรับคนพิการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยกองทุนการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ไปเป็นของกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้

ในระหว่างที่ยังไม่มีระเบียบว่าด้วยการบริหารกองทุนตามมาตรา ๑๒ ให้นำระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารกองทุนการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ใช้

ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้มีระเบียบว่าด้วยการบริหารกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๘ ในวาระเริ่มแรกที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ให้คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ทำหน้าที่จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๙ ให้ครูหรือบุคลากรทางการศึกษาที่ผ่านการอบรมวุฒิปัตรีครูการศึกษาพิเศษตามหลักสูตรที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอนุมัติก่อนการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นครูการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้

ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้ที่ผ่านการอบรมวุฒิปัตรีครูการศึกษาพิเศษตามหลักสูตรที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอนุมัติ มีสิทธิได้รับแต่งตั้งเป็นครูการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

(๑๑)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการมีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลทั่วไป จึงจำเป็นต้องจัดให้คนพิการมีสิทธิและโอกาสได้รับการบริการและความช่วยเหลือทางการศึกษาเป็นพิเศษตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ ดังนั้น เพื่อให้การบริการและการให้ความช่วยเหลือแก่คนพิการในด้านการศึกษาเป็นไปอย่างทั่วถึงทุกระบบและทุกระดับการศึกษา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ปัทมา/แก้ไข

วคิน/ตรวจ

๕ มีนาคม ๒๕๕๓

ร่าง
พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๑๓)

(สำเนา)

เลขรับ ๓๘/๒๕๕๕ วันที่ ๑๑ ก.ย. ๒๕๕๕

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๕๓๐๔

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎรเป็นเรื่องด่วน

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเป็นเรื่องด่วนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

(ลงชื่อ)

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร

(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)

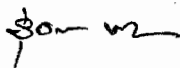
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักงานการประชุม

จิราภา พิมพ์

ทาน

ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑
ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษา
สำหรับคนพิการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑
ได้บัญญัติให้ครูการศึกษาพิเศษซึ่งทำการสอนคนพิการต้องมีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่า
ระดับปริญญาตรีขึ้นไป ทำให้ไม่สามารถแต่งตั้งครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรี
เป็นครูการศึกษาพิเศษได้ มีผลให้ครูการศึกษาพิเศษซึ่งทำการสอนคนพิการมีไม่เพียงพอ
ดังนั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” ให้มีความหมายกว้างขึ้น
และครอบคลุมครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรี รวมทั้งเห็นควรปรับปรุงองค์ประกอบ
ของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้อง
ตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดการศึกษาสำหรับ
คนพิการ

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับ
คนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” ในมาตรา ๓
แห่งพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน
“ครูการศึกษาพิเศษ” หมายความว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับ
ปริญญาตรีขึ้นไป หรือครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีที่ผ่านการประเมินทักษะ
การสอนคนพิการตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการกำหนด
และปฏิบัติหน้าที่สอน จัดการศึกษา นันทศึกษา หรือหน้าที่อื่นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ
ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติการจัดการศึกษา
สำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการส่งเสริม
การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ” ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้แทนขององค์การคนพิการ ตาม (๔) เป็นรองประธานกรรมการ คนที่สอง

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการสภาการศึกษา อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมสุขภาพจิต ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และเลขาธิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสิบสี่คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงด้านการบริหารการศึกษา ด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ ด้านกฎหมาย ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ และด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านรวมกัน โดยในจำนวนนี้ต้องมีบุคคลซึ่งเป็นผู้แทนขององค์การคนพิการแต่ละประเภทจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน

ให้ผู้ช่วยเลขาธิการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้ช่วยเลขาธิการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษแต่งตั้งข้าราชการในสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นผู้ช่วยเลขานุการ”

มาตรา ๕ ให้ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีซึ่งทำการสอน และได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งตามระเบียบคณะกรรมการข้าราชการครูว่าด้วยเงินเพิ่ม สำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของครูการศึกษาพิเศษและครูการศึกษาพิเศษกรณีเรียนร่วม พ.ศ. ๒๕๓๔ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับ เป็นครูการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้บัญญัติให้ครูการศึกษาพิเศษซึ่งทำการสอนคนพิการต้องมีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป ทำให้ไม่สามารถแต่งตั้งครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีเป็นครูการศึกษาพิเศษได้ มีผลให้ครูการศึกษาพิเศษซึ่งทำการสอนคนพิการมีไม่เพียงพอ ดังนั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” ให้มีความหมายกว้างขึ้นและครอบคลุมครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรี รวมทั้งเห็นควรปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้เหมาะสม

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๒.๑ แก้ไขนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” ให้มีความหมายกว้างขึ้น เพื่อรองรับครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีที่ผ่านการประเมินทักษะการสอนคนพิการตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการกำหนด และปฏิบัติหน้าที่สอนจัดการศึกษา นิเทศ หรือหน้าที่อื่นที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในสถานศึกษา ทั้งของรัฐและเอกชน ซึ่งจะเป็นการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากที่กำหนดว่าครูการศึกษาพิเศษต้องมีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรีซึ่งมีผลให้ครูการศึกษาพิเศษที่ทำการสอนคนพิการมีไม่เพียงพอ (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)

๒.๒ แก้ไขจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการจากเดิมที่กำหนดไว้สิบสามคนเป็นสิบสี่คน และกำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑)

๒.๓ กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับครูการศึกษาพิเศษที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีซึ่งทำการสอนและได้รับเงินเพิ่มตามระเบียบคณะกรรมการข้าราชการครูว่าด้วยเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของครูการศึกษาพิเศษและครูการศึกษาพิเศษกรณีเรียนร่วม พ.ศ. ๒๕๓๙ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับ ให้ได้รับแต่งตั้งเป็นครูการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ อันเป็นการรับรองสิทธิและเกิดความยุติธรรมแก่ครูดังกล่าว (ร่างมาตรา ๕)

๒.๔ กำหนดมาตรการรักษาการ เพื่อรองรับการดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖)

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑

กับ

**ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา**

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ กับร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ที่ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑	ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p> <hr/> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ว่าด้วยการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ."</p>	

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑	ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ฯลฯ</p> <p>“ครูการศึกษาพิเศษ” หมายความว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป และปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน</p> <p>ฯลฯ</p> <p>มาตรา ๑๑ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ประกอบด้วย</p> <p>(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ</p>	<p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“ครูการศึกษาพิเศษ” หมายความว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป หรือครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีที่ผ่านการประเมินทักษะการสอนคนพิการตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการกำหนด และปฏิบัติหน้าที่สอนจัดการศึกษา นิเทศ หรือหน้าที่อื่นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน”</p> <p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>‘มาตรา ๑๑ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ” ประกอบด้วย</p> <p>(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็น</p>	<p>แก้ไขนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” ให้มีความหมายกว้างขึ้น เพื่อรองรับครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีที่ผ่านการประเมินทักษะการสอนคนพิการตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการกำหนด และปฏิบัติหน้าที่สอน จัดการศึกษา นิเทศ หรือหน้าที่อื่นที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ซึ่งจะเป็นการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากที่กำหนดว่าครูการศึกษาพิเศษต้องมีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรีซึ่งมีผลให้ครูการศึกษาพิเศษที่ทำการสอนคนพิการมีไม่เพียงพอ</p> <p>กำหนดให้มีจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ จากเดิมที่กำหนดไว้สิบสามคนเป็นสิบสี่คน และกำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นกรรมการ</p>

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑	ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>(๒) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง และผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นคนพิการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง</p> <p>(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อธิบดีกรมสุขภาพจิต อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และเลขาธิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ</p> <p>(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสิบสามคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงในด้านการบริหารการศึกษาด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ ด้านกฎหมาย ด้านการแพทย์ และสาธารณสุข ด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านรวมกัน ทั้งนี้ อย่างน้อยเจ็ดคนต้องมาจากองค์กรคนพิการแต่ละประเภท</p> <p>ให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นเลขานุการ และให้แต่งตั้งข้าราชการในสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นผู้ช่วยเลขานุการ</p>	<p>ประธานกรรมการ</p> <p>(๒) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้แทนขององค์กรคนพิการตาม (๔) เป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง</p> <p>(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการสภาการศึกษา อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมสุขภาพจิต ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และเลขาธิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ</p> <p>(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสิบสี่คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงด้านการบริหารการศึกษาด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ ด้านกฎหมาย ด้านการแพทย์ และสาธารณสุข ด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ และด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านรวมกัน โดยในจำนวนนี้ต้องมีบุคคลซึ่งเป็นผู้แทนขององค์กรคนพิการแต่ละประเภทจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน</p>	<p>และเลขานุการ เพื่อให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น</p>

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑	ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>ให้อำนาจการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อำนาจการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษแต่งตั้งข้าราชการในสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นผู้ช่วยเลขานุการ”</p> <p>มาตรา ๕ ให้ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีซึ่งทำการสอนและได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งตามระเบียบคณะกรรมการข้าราชการครูว่าด้วยเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของครูการศึกษาพิเศษและครูการศึกษาพิเศษกรณีเรียนร่วม พ.ศ. ๒๕๓๙ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับ เป็นครูการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้</p> <p>มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>..... นายกรัฐมนตรี</p>	<p>กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับครูการศึกษาพิเศษที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีซึ่งทำการสอนและได้รับเงินเพิ่มตามระเบียบคณะกรรมการข้าราชการครูว่าด้วยเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของครูการศึกษาพิเศษและครูการศึกษาพิเศษกรณีเรียนร่วม พ.ศ. ๒๕๓๙ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับ ให้ได้รับแต่งตั้งเป็นครูการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ อันเป็นการรับรองสิทธิและเกิดความยุติธรรมแก่ครูดังกล่าว</p> <p>กำหนดมาตรการรักษาการเพื่อรองรับการดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้</p>

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎร (ฉบับปรับปรุง)

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎร
(ฉบับปรับปรุง)

สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด

ที่ ๗๗๗๖/๖๕๕๕

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๖๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (นายกนก วงษ์ตระหง่าน กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญชั้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมาธิการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายกนก วงษ์ตระหง่าน	๒. นายกษิต ภิรมย์
๓. นายกิตติพงษ์ สุทธิ	๔. นายเกษม บิมมลรัตน์
๕. นางชนิษฐา เทวรินทร์ภักดี	๖. นางสาวชัตติยา สวัสดิผล
๗. นางเจิมมาศ จีงเลิศศิริ	๘. นางสาวชะวาลักษณ์ ชินธรรมมิตร
๘. นายชาญชัย ประเสริฐสุวรรณ	๑๐. นายชินภัทร ภูมิรัตน
๑๑. นายชูศักดิ์ จันทยานนท์	๑๒. นายเชิดพงศ์ ราชปองพันธ์
๑๓. นายณัฐ ปรภทิตฐาน	๑๔. นางดวงแข อรรณนพพร
๑๕. นางดารณี อนุภูมิ	๑๖. นายประกอบ รัตนพันธ์
๑๗. นางสาวพรพิมล ธรรมสาร	๑๘. นางพวงแก้ว กิจธรรม
๑๙. นายพะโยม ชินวงศ์	๒๐. นายพีรพงศ์ จารุสาร
๒๑. นางสาวเพ็ญวดี แสงจันทร์	๒๒. นางมลวิไลย์ ธรรมแสง
๒๓. นางรังสิมา เจริญศิริ	๒๔. นางสาวสลิลาตี วัชรโรบล
๒๕. ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์	๒๖. นางสาวศรีเพ็ญ ถนัดหัตถกรรม
๒๗. นายศิริสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ	๒๘. นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู
๒๙. นายศุภชีพ ดิขเทศ	๓๐. นางสมหญิง บัวบุตร
๓๑. นางสุจินดา ผ่องอักษร	๓๒. ศาสตราจารย์สุชาติ ชาติดำรงเวช
๓๓. นายสุชาติ โอวาทวรรณสกุล	๓๔. นายสุรพล ทิพย์เสนา
๓๕. นายสุรสาธิต ผาสุข	๓๖. นายอนันต์ ระวังทุกข์.

(๒๕)

บัดนี้ คณะกรรมการธิการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมา
เพื่อได้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) สุชาติ ธาดาธำรงเวช

(ศาสตราจารย์สุชาติ ธาดาธำรงเวช)
ประธานคณะกรรมการธิการวิสามัญ

สำนักกรรมการธิการ ๓
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๗๗
โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๗๘

สำเนาถูกต้อง

๘.

(นายสรศักดิ์ เพียรเวช)
ผู้อำนวยการสำนักกรรมการธิการ ๓

รัตติยา พนาจันทร์/ร่าง
อำพรพันธุ์ อินทรแพทย์/พิมพ์
นารินารถ เหนานุรักษ์/ตรวจ

ตรวจทาน
ครั้งที่ ๑ - รัตติยา พนาจันทร์
ครั้งที่ ๒ - นารินารถ เหนานุรักษ์
ครั้งที่ ๓ - สรศักดิ์ เพียรเวช

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายกนก วงษ์ตระหง่าน กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญชั้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน โดยให้ถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา นั้น

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) ศาสตราจารย์สุชาติ ธาดาธำรงเวช	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นางรังสิมา เจริญศิริ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายกนก วงษ์ตระหง่าน	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นางสาวชะวรัลท์ธิ์ ชินธรรมมิตร	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
(๕) ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
(๖) นายประกอบ รัตนพันธ์	เป็นกรรมาธิการที่ปรึกษา
(๗) นายกษิต ภิรมย์	เป็นกรรมาธิการที่ปรึกษา
(๘) นางมลิวลีย์ ธรรมแสง	เป็นกรรมาธิการที่ปรึกษา
(๙) นายชินภัทร ภูมิรัตน	เป็นกรรมาธิการที่ปรึกษา
(๑๐) นายณัฏฐ์ บรรทัดฐาน	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๑) นางสาวลีลาวดี วัชโรบล	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๒) นางพวงแก้ว กิจธรรม	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๓) นายพะโยม ชิณวงศ์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๑๔) นางเจิมมาศ จีงเลิศศิริ	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๑๕) นายสุรสาธิต ผาสุข	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
(๑๖) นายชูศักดิ์ จันทยานนท์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สาม

๒. คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติตั้ง นางสาวรัตติยา พนาจันทร์ นิตกรปฏิบัติกร กลุ่มงาน คณะกรรมาธิการกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุและผู้พิการ สำนักกรรมาธิการ ๓ สำนักงานเลขาธิการ สภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๒

๓. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๓.๑ สำนักงานประมาณ

(๑) นายพีระ ปัญญาธรรม	นักวิเคราะห์งบประมาณเชี่ยวชาญ
(๒) นายชุมพล เด็จดวง	นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ

๓.๒ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

นางสาววรรณวิภา มหาภิรมย์	ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาระบบราชการ

๓.๓ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

นางสุภาภรณ์ พูลเกิด	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ

๓.๔ กรมบัญชีกลาง

นางทรงศรี สมศรี	นักบัญชีชำนาญการ

๔. ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ

(๑) นางกมลจิตร ดวงศรี	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
(๒) นางสาวจิรภา พลจันทร์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
(๓) นายภาสกร เพิ่มสวัสดิ์ชัย	พนักงานกองทุน
(๔) นายปฐมพร เวชไซ	ครูอัตราจ้าง

๕. ผู้ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

กรมองค์การระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

(๑) นายชัยเลิศ หลิมสมบุญ	รองอธิบดีกรมองค์การระหว่างประเทศ
(๒) นางสาวฐานิตา เมนะเศวต	นักการทูตชำนาญการ

๖. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีผู้เสนอคำแปรญัตติ คือ

นายประกอบ จิรกิติ

๗. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
คำปรารภ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒	ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓ แก้ไขบทนิยามในมาตรา ๓

ไม่มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายประกอบ รัตนพันธ์ นายณัฐ บรรทัดฐาน นางชนิษฐา เทวินทรภักดี และนายกิติพงศ์ สุทธิ ขอสงวนความเห็น โดยให้แก้ไขความในมาตรา ๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ครูการศึกษาพิเศษ” หมายความว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป หรือครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีสาขาอื่นหรือสูงกว่า ที่ผ่านการประเมินทักษะการสอนคนพิการตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการกำหนด และปฏิบัติหน้าที่สอน จัดการศึกษา นิเทศ หรือหน้าที่อื่นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการกำหนด”

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายประกอบ จิรกิติ ขอแปรญัตติ โดยขอแก้ไขมาตรา ๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ครูการศึกษาพิเศษ” หมายความว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป หรือครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีที่ผ่านการประเมินที่ต่อขอรับการสอนคนพิการ ตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการกำหนดและปฏิบัติหน้าที่สอน จัดการศึกษา นิเทศก์ หรือหน้าที่อื่นที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๔ ยกเลิกมาตรา ๑๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔/๑

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๕

ไม่มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายประกอบ รัตนพันธ์ นายณัฐ บรรทัดฐาน นางชนิษฐา เทวินทรภักดี และนายกิติพงศ์ สุทธิ ขอสงวนความเห็น โดยให้ตัดมาตรา ๕ ออกทั้งมาตรา เป็นดังนี้

“มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา ๖

ไม่มีการแก้ไข

๘. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมการอิสลามมาพร้อม
กับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายพะโยม ชินวงศ์)

เลขานุการคณะกรรมการอิสลาม

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑
ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษา
สำหรับคนพิการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑
ได้บัญญัติให้ครูการศึกษาพิเศษซึ่งทำการสอนคนพิการต้องมีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่า
ระดับปริญญาตรีขึ้นไป ทำให้ไม่สามารถแต่งตั้งครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรี
เป็นครูการศึกษาพิเศษได้ มีผลให้ครูการศึกษาพิเศษซึ่งทำการสอนคนพิการมีไม่เพียงพอ
ดังนั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” ให้มีความหมายกว้างขึ้น
และครอบคลุมครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรี รวมทั้งเห็นควรปรับปรุงองค์ประกอบ
ของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้อง
ตราพระราชบัญญัตินี้

(๓๑)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดการศึกษาสำหรับ
คนพิการ

.....
.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับ
คนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” ในมาตรา ๓
แห่งพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน
“ครูการศึกษาพิเศษ” หมายความว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับ
ปริญญาตรีขึ้นไป หรือครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีที่ผ่านการประเมินทักษะ
การสอนคนพิการตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการกำหนด
และปฏิบัติหน้าที่สอน จัดการศึกษา นิเทศ หรือหน้าที่อื่นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ
ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติการจัดการศึกษา
สำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการส่งเสริม
การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ” ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้แทนขององค์การคนพิการ ตาม (๔) เป็นรองประธานกรรมการ คนที่สอง

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการสภาการศึกษา อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมสุขภาพจิต ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และเลขาธิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสิบสี่คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงด้านการบริหารการศึกษา ด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ ด้านกฎหมาย ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ และด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านรวมกัน โดยในจำนวนนี้ต้องมีบุคคลซึ่งเป็นผู้แทนขององค์การคนพิการแต่ละประเภทจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน

ให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษแต่งตั้งข้าราชการในสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นผู้ช่วยเลขานุการ”

มาตรา ๔/๑ ให้คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕ ให้ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีซึ่งทำการสอน และได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งตามระเบียบคณะกรรมการข้าราชการครูว่าด้วยเงินเพิ่ม สำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของครูการศึกษาพิเศษและครูการศึกษาพิเศษกรณีเรียนร่วม พ.ศ. ๒๕๓๔ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับ เป็นครูการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....

ร่าง
พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

(๓๓)

ที่ สผ ๐๐๑๔/สผ๖

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๓ มกราคม ๒๕๕๖

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๖ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษา
สำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ
ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๖

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายเจริญ จรรย์โกมล)

รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทน
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานนิติ
รับที่ ๕ กว ๖๕๖
วันที่ ๒๓.๑.๕๖
เวลา ๑๕.๕๖ น
สำนักการประชุม

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๕๔/๕๖ วันที่ ๒๓.๑.๕๖
เวลา ๑๕.๕๖ ส่ง ๕๖๖
สำนักการประชุม

(๓๔)

สารบบ

ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายกนก วงษ์ตระหง่าน กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าว และตั้งกรรมาธิการวิสามัญชั้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา โดยถือร่างของคณะรัฐมนตรีเป็นหลัก ในการพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๖ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ

ร่างพระราชบัญญัตินี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๖

(นางพรรณนิภา เสริมศรี)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(๓๕)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังต่อไปนี้
(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)
(๒) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้บัญญัติให้ครูการศึกษาพิเศษซึ่งทำการสอนคนพิการต้องมีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป ทำให้ไม่สามารถแต่งตั้งครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีเป็นครูการศึกษาพิเศษได้ มีผลให้ครูการศึกษาพิเศษซึ่งทำการสอนคนพิการมีไม่เพียงพอ ดังนั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” ให้มีความหมายกว้างขึ้นและครอบคลุมครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรี รวมทั้งเห็นควรปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๓๖)

ร่าง

พระราชบัญญัติ

การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดการศึกษาสำหรับ
คนพิการ

.....
.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับ
คนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” ในมาตรา ๓
แห่งพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน
“ครูการศึกษาพิเศษ” หมายความว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับ
ปริญญาตรีขึ้นไป หรือครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีที่ผ่านการประเมินทักษะ
การสอนคนพิการตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการกำหนด
และปฏิบัติหน้าที่สอน จัดการศึกษา นิเทศ หรือหน้าที่อื่นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ
ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติการจัดการศึกษา
สำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการส่งเสริม
การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ” ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้แทนขององค์การคนพิการ
ตาม (๔) เป็นรองประธานกรรมการ คนที่สอง

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการสภาการศึกษา อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมสุขภาพจิต ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และเลขาธิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสิบสี่คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงด้านการบริหารการศึกษา ด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ ด้านกฎหมาย ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ และด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านรวมกัน โดยในจำนวนนี้ต้องมีบุคคลซึ่งเป็นผู้แทนขององค์การคนพิการแต่ละประเภทจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน

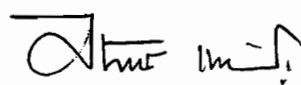
ให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษแต่งตั้งข้าราชการในสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นผู้ช่วยเลขานุการ”

มาตรา ๕ ให้คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖ ให้ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีซึ่งทำการสอน และได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งตามระเบียบคณะกรรมการข้าราชการครูว่าด้วยเงินเพิ่ม สำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของครูการศึกษาพิเศษและครูการศึกษาพิเศษกรณีเรียนร่วม พ.ศ. ๒๕๓๙ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับ เป็นครูการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....
ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นายศิโรจน์ แพทย์พันธุ์)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๑

สำนักการประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้บัญญัติให้ครูการศึกษาพิเศษซึ่งทำการสอนคนพิการต้องมีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป ทำให้ไม่สามารถแต่งตั้งครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีเป็นครูการศึกษาพิเศษได้ มีผลให้ครูการศึกษาพิเศษซึ่งทำการสอนคนพิการมีไม่เพียงพอ ดังนั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” ให้มีความหมายกว้างขึ้นและครอบคลุมครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรี รวมทั้งเห็นควรปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้เหมาะสม

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๒.๑ แก้ไขนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” ให้มีความหมายกว้างขึ้น เพื่อรองรับครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีที่ผ่านการประเมินทักษะการสอนคนพิการตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการกำหนด และปฏิบัติหน้าที่สอนจัดการศึกษา นิเทศ หรือหน้าที่อื่นที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ซึ่งจะเป็นการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากที่กำหนดว่าครูการศึกษาพิเศษต้องมีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรีซึ่งมีผลให้ครูการศึกษาพิเศษที่ทำการสอนคนพิการมีไม่เพียงพอ (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)

๒.๒ แก้ไขจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการจากเดิมที่กำหนดไว้สิบสามคนเป็นสิบสี่คน และกำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑)

๒.๓ กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับครูการศึกษาพิเศษที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีซึ่งทำการสอนและได้รับเงินเพิ่มตามระเบียบคณะกรรมการข้าราชการครูว่าด้วยเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของครูการศึกษาพิเศษและครูการศึกษาพิเศษกรณีเรียนร่วม พ.ศ. ๒๕๓๙ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับ ให้ได้รับแต่งตั้งเป็นครูการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ อันเป็นการรับรองสิทธิและเกิดความยุติธรรมแก่ครูดังกล่าว (ร่างมาตรา ๕)

๒.๔ กำหนดมาตรการรักษาการ เพื่อรองรับการดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖)

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

อำนาจนิติบัญญัติ

"ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ
จะตราขึ้นเป็นกฎหมาย ได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
และเมื่อพระมหากษัตริย์ได้ทรงลงพระปรมาภิไธย
หรือถือเสมือนว่า ได้ทรงลงพระปรมาภิไธยตามรัฐธรรมนูญนี้แล้ว
ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อ ใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป"

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๙๐)

พิมพ์ที่ สำนักการพิมพ์ สำนักสถานเลขธิการวุฒิสภา

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๑, ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑, ๐ ๒๔๑๑ ๔๔๗๑-๒, ๐ ๒๔๑๑ ๔๔๗๖